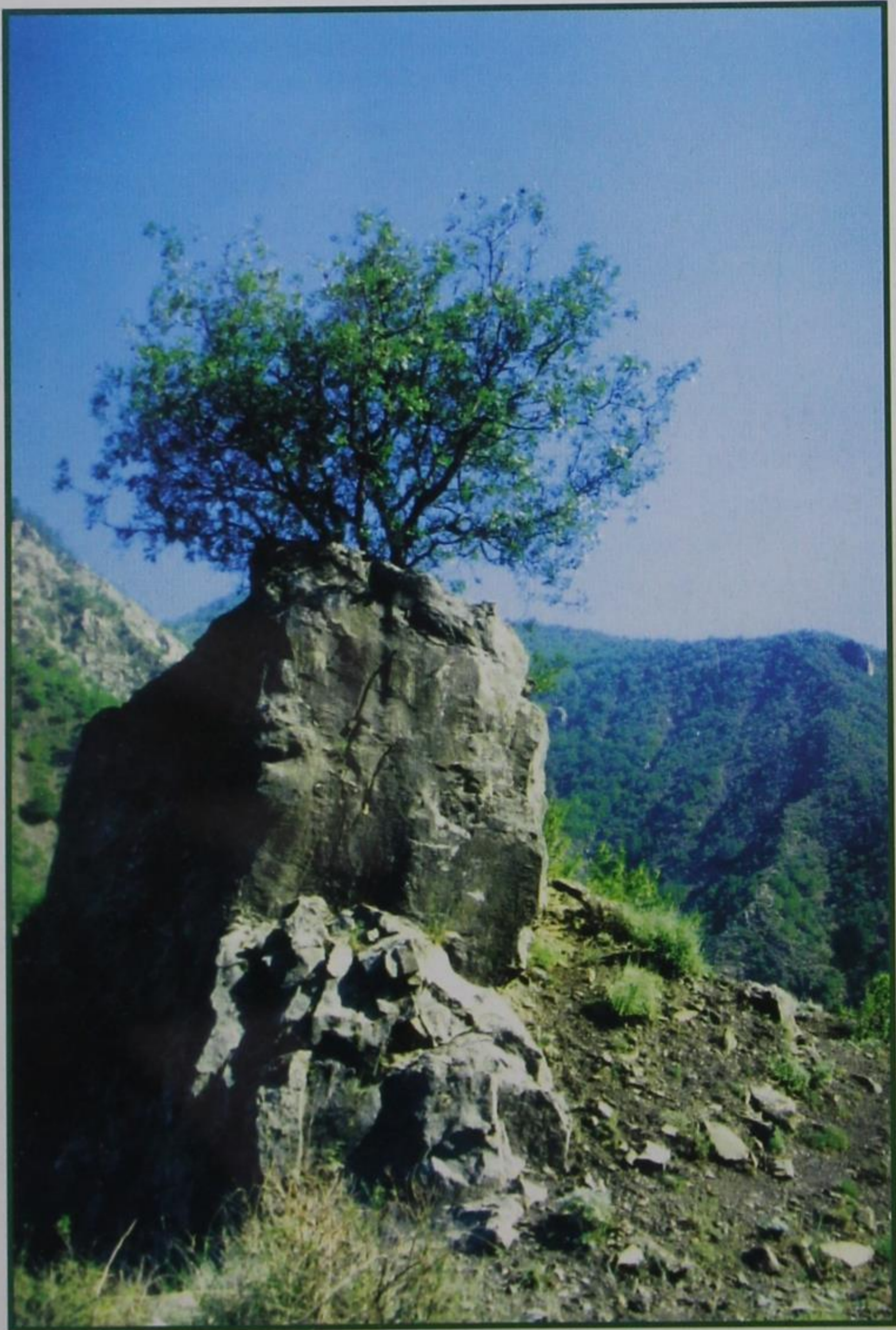

ΚΕΡΑΣΣΟΒΟ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ-ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΤΕΥΧΟΣ 83 - ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2002
ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Κ. ΦΛΩΡΗ 3-5, 113 62 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.-FAX: 010-88.27.296

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Ανακοινώσεις	σελ. 1	Καλοκαίρι 2002 - πολιτιστικές	
Ψήφισμα Κερασοβιτών	2	εκδηλώσεις στο χωριό μας	σελ. 18
Ερώτηση Βουλευτών Ν. Δημοκρατίας	3	Σελίδα Λαϊκής & Χριστιανικής	
Λίγα λόγια του απερχόμενου Δ.Σ.	4	Παράδοσης	22
Επιστολές - Κριτική	6	Στα πεταχτά - Αυτά τα ξέραμε;	24
Ιστορική Σελίδα - Κιρασοβίτες στρατιώτες		Εργασία και χαρά	26
που σκοτώθηκαν το έπος 1940-41	7	Ένα στερνό αντίο	27
Εκδρομή Αδελφότητας Ιωαννίνων	11	Κοινωνική ζωή	30
Καλοκαιρινές γιορτές	14	Πήραμε συνδρομές - ενισχύσεις	32

«ΚΕΡΑΣΟΒΟ» Ιδιοκτησία - Έκδοση : ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ

Αγίας Παρασκευής Κονίτσης - Ιωαννίνων

Υπεύθυνος : Ο εκάστοτε πρόεδρος της Αδελφότητας

ΣΥΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Δ.Σ. της Αδελφότητας

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Πρόεδρος	:	Δημήτρης Σαμαράς	τηλ. 77.70.556
Αντιπρόεδρος	:	Γιώργος Παπαγεωργίου	» 26.33.625
Γραμματέας	:	Κώστας Ζιούλης	» 20.10.738
Ταμίας	:	Οδυσσέας Γαλάνης	» 77.80.724
Έφορος	:	Δέσποινα Νάκου	» 86.13.209
Μέλη	:	Γιώργος Δαγκουβάνος	» 86.14.448
		Ανθούλα Γαλάνη	» 29.18.079

Θερμή παράκληση σε όσους μας στέλνουν εργασίες για δημοσίευση, τα κείμενα να είναι δακτυλογραφημένα ή με καθαρό γραφικό χαρακτήρα και μόνο από τη μια μεριά της κόλλας. Γραπτά δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται.

Ανώνυμες επιστολές δεν δημοσιεύονται.

Τα ενυπόγραφα άρθρα δεν σημαίνει ότι εκφράζουν και τις απόψεις του Δ.Σ. της Αδελφότητας.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΔΡΧ. 2.000 – ΔΟΛ. ΗΠΑ 25 – ΑΥΣΤΡΑΛ. 30 – ΜΑΡΚΑ 35

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ: Αδελφότητα Αγ. Παρασκευής Κονίτσης

Κ. Φλώρη 3-5 – 113 62 Κυψέλη, τηλ./fax: 88.27.296

Υπεύθυνος τυπογραφείου: Φώτης Καρπούζος – Επιμέλεια-Παραγωγή: Α. Χονδρορίζος & ΣΙΑ Ο.Ε.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Οι νέοι και οι νέες, οι οποίοι έχουν την καταγωγή τους από το Κεράσοβο και πέτυχαν το 2002 κατά τις πανελλήνιες εξετάσεις στα Α.Ε.Ι. και τα Τ.Ε.Ι., παρακαλούνται να επικοινωνήσουν με την Αδελφότητα στα τηλέφωνα: 010-88.27.296 και 010-77.70.556.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Μην ξεχνάτε να στείλετε τη συνδρομή σας· σ' αυτή στηρίζεται και η Αδελφότητά μας. Περιμένουμε συνεργασίες για το περιοδικό μας· όλοι μπορείτε να γράψετε κάτι, ειδικά δε από τους νέους και νέες επιστήμονες και φοιτητές.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η Αδελφότητά μας διατηρεί παραδοσιακό χορευτικό όμιλο από παιδιά, νέους και νέες. Γράψτε και στείλτε τα παιδιά σας. Είναι μεγάλη τιμή και καμάρι για το χωριό μας. Πληροφορίες στη χορ/σσα Κα Βασιλική Τέλλη-Κοντοζήση, τηλ. 010-8620682.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Στις 17 του Αυγούστου τ.ε. στο χωριό μας, διενεργήθησαν, όπως ήταν προγραμματισμένα, αρχαιρεσίες στην Αδελφότητα Αθηνών, για ανάδειξη νέας Διοίκησης, ήτοι Διοικ. Συμβουλίου και Εξελεγκτικής Επιτροπής.

Γενομένων των αρχαιρεσιών, εξελέγησαν:

Α) Νέο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο συγκροτήθηκε σε σώμα ως εξής:

Πρόεδρος: ΓΚΟΥΤΣΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ
 Αντιπρόεδρος: ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 Γραμματέας: ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
 Ταμίας: ΓΑΛΑΝΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
 Μέλη:
 α) ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 β) ΚΟΤΑΔΗΜΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ
 γ) ΣΤΡΑΤΣΙΑΝΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Β) Εξελεγκτική Επιτροπή:

- Σελτσιώτης Νίκος
- Γελαδάκης Δημήτρης
- Ζιούλης Γιώργος

**ΨΗΦΙΣΜΑ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ (ΚΕΡΑΣΟΒΟΥ)**

Επειδή το αίτημα όλων των κατοίκων της Κοινότητας Αγίας Παρασκευής (Κερασόβου), καθώς και των αποδήμων όλης της χώρας και του εξωτερικού να παραμείνει το χωριό μας σαν Κοινότητα δεν ικανοποιήθηκε μέχρι τώρα, οι κάτοικοι σε έκτακτη γενική συνέλευση στις 11-8-2002, στην οποία συνέλευση συμμετείχαν και τα Δ.Σ. του Αναγκαστικού Συνεταιρισμού και των Αδελφοτήτων, αποφάσισαν τα εξής:

1. Οι κάτοικοι ψηφοφόροι δεν θα συμμετάσχουν στις προσεχείς Δημοτικές-Νομαρχιακές εκλογές τον Οκτώβρη.
2. Οι κάτοικοι την ημέρα των εκλογών θα παραδώσουν τα εκλογικά βιβλιάρια στην επιτροπή εκλογικού αγώνα.
3. Δεν θα συμμετάσχουν και δεν θα δεχτούν προεκλογικές συγκεντρώσεις από τους υποψηφίους και τα πολιτικά κόμματα στο χωριό.

Τα Δ.Σ.

Αναγκαστικού Αγροτικού
Συν/σμού κοινής χορτονομής

Αδελφότητες Κερασόβου:
Αθηνών
Κιάτου
Ιωαννίνων
Αμερικής

ΦΩΤΟ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ:

Παράδοξα της φύσης, δέντρο πάνω στο βράχο, κοιν. σύνορα Κερασόβου-Πουρνιάς. Οι φωτογραφίες του περιοδικού είναι του φωτο-καμέραμαν κ. Μιλτιάδη Νταγκουβάνου.

ΕΡΩΤΗΣΗ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ**ΝΕΑΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

**προς τον Υπουργό Εσωτερικών,
Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης**

Θέμα: Να παραμείνει Κοινότητα

η Αγία Παρασκευή Κονίτσης

Η Αγία Παρασκευή (Κεράσοβο) Κονίτσης είναι ένα ακριτικό αλλά ζωντανό χωριό με χίλιους κατοίκους. Όταν εφαρμόστηκε το σχέδιο «Καποδίστριας» και οι Κοινότητες υποχρεώθηκαν να ενωθούν σε Δήμους, το 1998, οι κάτοικοι της Αγίας Παρασκευής αρνήθηκαν να ενωθούν με τα όμορα χωριά στον Δήμο Κονίτσης και κατέθεσαν τα εκλογικά τους βιβλιάρια. Δεν ψήφισαν ούτε στις Ευρωεκλογές του 1999, ούτε στις Βουλευτικές εκλογές του 2000.

Μετά από συγκέντρωση – την περασμένη εβδομάδα – όλων των κατοίκων, φορέων και Αδελφοτήτων της Αγίας Παρασκευής, αποφασίστηκε να μη συμμετέχουν, οι Κερασοβίτες, ούτε στις επικείμενες δημοτικές εκλογές του Οκτωβρίου 2002, επιμένοντας στο αίτημά τους: η Αγία Παρασκευή για λόγους ιστορικούς, οικονομικούς και κοινωνικούς να μη συνενωθεί στο Δήμο Κονίτσης αλλά να παραμείνει Κοινότητα.

Κατόπιν αυτών,

ΕΡΩΤΑΤΑΙ ο κύριος Υπουργός:

Εάν προτίθεται το Υπουργείο Εσωτερικών να ικανοποιήσει το αίτημα των κατοίκων της Αγίας Παρασκευής Κονίτσης;

Ιωάννινα 22.08.2002

Οι Ερωτώντες Βουλευτές:
Σταύρος Ελ. Καλογιάννης
Κωνσταντίνος Τασούλας

Σ.Σ. Αναμένεται η σχετική απάντηση.

Λίγα λόγια του απερχόμενου Δ.Σ. και της Εξελεγκτικής Επιτροπής

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Αγαπητοί συγχωριανοί, με συγκίνηση απευθυνόμαστε σε σας, μετά σχεδόν την τετραετή λήξη της θητείας μας (6/12/1998-9/2002) στο τιμόνι της μεγάλης και δραστήριας Αδελφότητάς μας. Αισθανόμαστε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε πάρα πολύ όλους εσάς, που σ' αυτή την τετραετία της Διοίκησής μας, μας συμπαρυσταθήκατε με το παραπάνω και μας βοηθήσατε τόσο υλικά, ώστε να αυξηθούν τα έσοδα του ταμείου της Αδελφότητάς μας, επιτυγχάνοντας έτσι να πραγματοποιήσουμε έργα για το καλό και την προκοπή του αγαπημένου μας χωριού, όσο και ηθικά, στους δύσκολους αυτούς καιρούς που διανύουμε εμείς οι αδάμαστοι Κιρασοβίτες (Κοσοβίτες μας ονομάζουν στα Γιάννινα), ένεκα του νόμου «Καποδίστρια» που κατήργησε την άλλοτε ανθούσα Κοινότητά μας και την ισοπέδωσε συνηνωμένη στο Δήμο Κόνιτσας μαζί με άλλες 23 Κοινότητες της περιοχής μας.

Το έργο μας εσείς θα το κρί-

νετε. Θα μας αναγνωρίσετε όμως ότι πάντοτε προσπαθούσαμε, σε συνεννόηση βέβαια και με τους άλλους κοινωνικούς φορείς (Αδελφότητες), αλλά και με τον Συνεταιρισμό μας, όχι βέβαια μαζί του στα επιθυμητά σημεία, να προωθήσουμε τα καλώς εννοούμενα συμφέροντα του χωριού μας. Πολλά περισσότερα θα θέλαμε να κάνουμε, αλλά όλοι γνωρίζετε πόσα εμπόδια βρίσκονται μπροστά μας, λόγω μικροσυμφερόντων. Πάνω όμως από όλα, είχαμε σκοπό και φροντίδα να επικρατήσει στο χωριό μας κλίμα ομόνοιας και σύμπνοιας, συσπείρωσης, αλληλεγγύης και αγάπης. Πράγμα που επιτύχαμε. Οι τρεις (3) και τώρα η τέταρτη (4) μεγάλες, ομόφωνες, **ΑΠΟΧΕΣ** από τις Δημοτικές-Νομαρχιακές, Ευρωεκλογές-Βουλευτικές και τώρα πάλι Δημοτικές-Νομαρχιακές διαδικασίες, δείχνουν αυτήν την πραγματικότητα, αυτήν την αδάμαστη θέληση των Κιρασοβιτών-τισσών για δικαίωση του άξιου και τίμιου

αγώνα τους, ενάντια στην ισοπέδωση-ομαδοποίηση των πάντων. Ο αγώνας μας θα δικαιωθεί, διαψεύδοντας τις Κασσάνδρες. Οι λιγοψυχήσαντες έχουν καταγραφεί στη μαύρη βίβλο της νεώτερης Κιρασοβίτικης ιστορίας. Θα τους βλέπουν τα παιδιά τους, τα εγγόνια και οι επόμενες νέες γενιές μας.

Στη Νέα Διοίκηση της Αδελφότητάς μας, που είναι της γενιάς των 30 και των 40, νέοι άντρες, προκομένοι και νοικοκύρηδες, **ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ** ολόψυχα καλή επιτυχία στο έργο που αναλαμβάνουν, είναι το νέο αίμα στην Αδελφότητά μας, ανθηρό και σφριγηλό. Θα είμαστε όλοι στο πλευρό τους και παρόντες στις μελλοντικές εξελίξεις. Οι Αδελφότητες θα συνεχίσουν το έργο τους και το καθήκον τους. Είναι ο ομφάλιος λώρος που συνδέει τους απόδημους Κιρασοβίτες με το χωριό μας. Ένα ευχαριστώ μεγάλο ανήκει επάξια και στην Διοίκηση της Αδελφότητας της Αμερικής, στους αγαπητούς ομογενείς μας, που συνεργάστηκε θαυμάσια αυτήν την τετραετία μαζί μας γι' αυτό και πετύχαμε την πραγματοποίηση των δύο μεγάλων, θαυμαστών έργων στο χωριό μας, την προτομή της Κιρασοβίτισσας

Μάννας μας και την περίτεχνη πελεκητή πέτρινη «Βρύση της Παναγιάς» στο μεσοχώρι του χωριού μας.

Επίσης, δεν πρέπει να ξεχάσουμε ακόμη και την αγάπη των άλλων ξενιτεμένων παιδιών του χωριού μας, των ομογενών της Αυστραλίας, οι οποίοι και αυτοί συνέβαλαν τόσο με τα καλά τους λόγια όσο και οικονομικά στα έσοδα της Αδελφότητάς μας, όπως άλλωστε και οι ξενιτεμένοι της Γερμανίας, Αγγλίας, Αιγύπτου, που όλοι τους ζουν στιγμές χαράς, ευχαρίστησης και υπερηφάνειας παίρνοντας την εφημερίδα μας, τον κρίκο αυτό της ψυχικής και συναισθηματικής σύνδεσής των με τις προγονικές Ελληνικές-Κιρασοβίτικες ρίζες της φυλής μας, του γένους μας. Ευλογημένα να είναι τα χέρια και τα έργα τους, η προκοπή και η πρόοδος ν' αναβλύζει στις οικογένειές τους. Να μη λησμονούν και ξεχνούν τον τόπο της καταγωγής τους, είναι ευλογημένος από τον καλό Θεό μας.

Τέλος, ευχαριστούμε και τον πάντα πρόθυμο στις εξυπηρετήσεις και ανάγκες της Αδελφότητάς μας φωτο-καμέραμαν Μιλτιάδη Ευάγ. Νταγκουβάνο.

Επιστολές - Κριτική

Με ιδιαίτερη συγκίνηση μελέτησα το τρίτο σε σειρά έργο του πολυαγαπημένου μου πρώτου εξαδέλφου «Κιράσοβο - Ματιές μέσα στο χρόνο».

Απλός, γλαφυρός, μειλίχιος, προσπαθεί να μας δώσει την ιστορία του πολυβασανισμένου χωριού μας.

Βαθιά σκεπτόμενος και ανθρώπινος τεντώνει με δύναμη τη σαΐτα της καρδιάς του και δίνει με πλήρη λεπτομέρεια την ιστορία του χωριού μας από την ίδρυσή του έως και σήμερα.

Το έργο του χωρίζεται σε πέντε μέρη.

Στο πρώτο μέρος, εκτός από τα εισαγωγικά, μας δίνει και την εσωτερική σύνθεση του χωριού μας.

Στο δεύτερο μέρος μας δίνει συνοπτικά την προϊστορία των όμορων περιοχών, καθώς επίσης μας εξηγεί με αφάνταστη λεπτομέρεια την ονομασία του χωριού μας, την ίδρυσή του, τους συνοικισμούς, τα τοπωνύμια, ονόματα, επώνυμα και «παρατσούκλια» του χωριού μας.

Στο τρίτο μέρος ασχολείται με την οργάνωση των Κοινοτήτων τον καιρό της τουρκοκρατίας και με τα γράμματα στον ίδιο καιρό. Η προσπάθειά του να μας δώσει με πλήρη λεπτομέρεια τόσο την οργάνωση των Κοινοτήτων, όσο και τα γράμματα στον καιρό της τουρκοκρατίας στέφεται με πλήρη επιτυχία.

Στο τέταρτο μέρος ασχολείται με την ιστορική εξέλιξη του χωριού μας από την εποχή του Ομήρου έως την απελευθέρωση της Ηπείρου το 1913,

φθάνοντας μέχρι το 1927, παρουσιάζοντας συγχρόνως τις διάφορες γενιές-φάρες του χωριού μας.

Στο πέμπτο και τελευταίο μέρος του έργου του ασχολείται με τον πνευματικό βίο του χωριού μας και τα παραδοσιακά επαγγέλματα των χωριανών μας. Στο τελευταίο αυτό μέρος του έργου του περιλαμβάνεται και η άξια πολλών συγχαρητηρίων διατριβή της θυγατέρας του Κατερίνας, που έχει σχέση με τη διατροφή των κατοίκων του χωριού μας και τον τρόπο παρασκευής διαφόρων φαγητών.

Καίτοι ο ελεύθερος χρόνος του Δικαστή είναι ελάχιστος, βρήκα το χρόνο να μελετήσω κι αυτό το έργο του εξαδέλφου μου, το οποίο έρχεται να προστεθεί στη χρυσή αλυσίδα των ιστορικών εμβαθύνσεων του συγγραφέα, η πνευματική παραγωγή του οποίου αναδεικνύει μια πηγαία διεισδυτική διάθεση πάνω σε ό,τι έχει να κάνει με το πολυπόθητο χωριό μας, το οποίο τόσο πολύ αγαπά.

Εξάδελφε Δημήτρη, το δρεπάνι του χρόνου δεν πρόκειται να αφήσει πάνω σου τα σημάδια της φθοράς, γιατί μέσα από το φτερούγισμα των ονείρων σου πάντα θα βρίσκεις τον τρόπο να κάμεις κάτι ακόμη για το χωριό μας.

Σ' ευχαριστούμε που εναπόθεσες στις σελίδες κι αυτού του έργου σου το περίσσευμα της ψυχής σου.

Με πολλή αγάπη,
ο πρώτος εξάδελφός σου
Ναπολέον Ζούκας
Εφέτης

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Κ Η Σ Ε Λ Ι Δ Α

Κιρασοβίτες στρατιώτες που σκοτώθηκαν το έπος του 1940-1941.

Πνευματικό μνημόσυνο αυτών.

Επιμ. Τάκη Σαμαρά

Στο αντίστοιχο περσινό τεύχος, αρ. 79, του περιοδικού μας, έχουν γραφεί λίγες σκόρπιες γραμμές: οι αναμνήσεις ενός ζώντος ακόμη πολεμιστή (Γ. Μπέτσιος) του έπους του 1940-1941, υπηρετήσαντος στην πρώτη γραμμή του μετώπου της Βούρμπιανης της Κόνιτσας.

Φέτος έχει σειρά, σαν ιερό χρέος, να γραφούν λίγες σειρές αφιερώματος προς τα Κιρασοβίτικα παλικάρια-πολεμιστές του θρυλικού έπους του 1940-1941, που έδωσαν υπέρ της γλυκυτάτης πατρίδας μας ακόμα και το αίμα τους, φονευθέντα υπέρ του «νυν υπέρ πάντων ο αγών». Θα είναι έκφραση ευγνωμοσύνης των νεοελλήνων Κιρασοβιτών-τισσών στα άξια –πανάξια– αυτά τέκνα του χωριού μας, που με τη θυσία τους λάμπρυναν για μια ακόμη φορά την νεώτερη ιστορία του χωριού μας, που αριθμεί 5.000 χρόνια από Πελασγικής-Δωρικής καταγωγής των Κιρασοβιτών μέχρι σήμερα, τον 21ο αιώνα. Θα είναι ένα πνευματικό μνημόσυνο αυτών, ύστερα από παρέλευση

60-61 ετών από την ηρωική τους θυσία στα πεδία των μαχών της Βορείου Ηπείρου. Τους το οφείλουμε, γιατί όταν γνωρίζει κανείς την πραγματική αλήθεια, τότε γίνεται πραγματικά ελεύθερος, όπως λέει το ευαγγέλιό μας, της ορθόδοξου μας πίστης.

Μελετώντας ο Διοικητής της 8ης Μεραρχίας, Στρατηγός Χαράλαμπος Κατσιμήτρος, τις πρόδηλες προθέσεις της φασιστικής Ιταλίας του Μουσσολίνι να κηρύξει πόλεμο κατά της Ελλάδας, αποφάσισε να αντιτάξει άμυνα στην τοποθεσία του Καλπακίου. Στην ημερήσια διαταγή του προς όλα τα τμήματα της Μεραρχίας, μεταξύ άλλων, τόνισε και τα εξής: «ο αγώνας μας θα είναι σκληρός αλλά να τον δεχθούμε ισχυρώς, έχοντες την στερεάν πεποίθησιν ότι τον επιδρομέα θα τον απορρίψωμεν ηττημένον πέραν των συνόρων μας, καταδιώκωντες τούτον κατά πόδας εις το έδαφός του...».

Τη φάκα του Καλπακίου διάλεξαν οι στρατηγοί του Μπενίτο Μουσσολίνι για να αλωνίσει κατά

βούληση ο ένδοξος στρατηγός Κατσιμήτρος. Τρεις Μεραρχίες επετέθησαν εναντίον της 8ης Μεραρχίας στο Καλπάκι, με άφθονο πυροβολικό όλων των διαμετρημάτων και πολλά αεροπλάνα τα οποία κατά τον κοκορόμυαλο Μουσσολίνι θα σκέπαζαν τον καταγάλανο Ελληνικό χώρο.

Αν εξετάσει κανείς το επιτελικό σχέδιο του εχθρού, θα διαπιστώσει ότι ήταν άριστο σε σύλληψη και εκτέλεση. Στην εφαρμογή του όμως, προσέκρουσε στη σθεναρή άμυνα του Έλληνα στρατιώτη στις περιοχές: Ποταμός Καλαμά - Καλπάκι - ποταμός Αώος, η οποία ανέκοψε την προέλαση της Ιταλικής φάλαγγας, καθώς και στην αντεπίθεση των δυνάμεών μας, εδώ στα μέρη τα δικά μας, της Πίνδου, Προφήτης Ηλίας Φούρκας - Τσούκα - Βρύση Ρωμιού - Σαμαρίνα, στην οποία αρχικά είχε προχωρήσει σε αρκετό βάθος η εχθρική Μεραρχία Τζούλια, η οποία προς στιγμή απείλησε άμεσα και το Μέτσοβο.

Κανένας δεν πρέπει να ξεχνάει ότι το πρώτο βάρος της πολεμικής μηχανής του εχθρού, το κράτησε μόνο η 8η Μεραρχία, της οποίας τα τμήματα κατά τα 9/10 αποτελούνταν από Ηπειρώτες, εν οίς και τα πανάξια παλικάρια, έφεδροι και κληρωτοί του χωριού μας: Αθανάσιος Ιωάννου Σκαλωμένος, Νικόλαος Ιωάννου (Νούλη) Κοταδήμου, Ευστάθιος Καλούδας, Απόστολος Ιωάννου Παπαγιάννης και ο Ηλίας

Κωτούλας. Χωρίς την σθεναρή αντίσταση των Ηπειρωτών, βοηθεισών και των γενναίων γυναικών της Πίνδου –πρώτες στον αγώνα οι γυναίκες Κερασοβίτισσες– κατόρθωσε η τότε κυβέρνηση να ολοκληρώσει τη γενική επιστράτευση και να συγκεντρώσει το απαιτούμενο πολεμικό υλικό για τη διεξαγωγή του νικηφόρου αγώνα.

Η 28 Οκτωβρίου του 1940 είναι η ημέρα που κατέταξε την Ελλάδα και τους Έλληνες στο πάνθεο των ηρώων και την έκανε γνωστή στα πέρατα του κόσμου. Από τις 5.30 το πρωί της αυτής ημέρας, μέχρι την 21 Νοεμβρίου, η 8η Μεραρχία αμύνονταν γενναία στις αμυντικές θέσεις σε όλα τα μέτωπα του πολέμου από Καλαμά μέχρι Πίνδο - χωριά μας. Από τις 22 όμως του ιδίου μήνα, η Μεραρχία περνά στην αντεπίθεση, και καταδιώκει τον υποχωρούντα εχθρό κατά πόδας, με τη ρητή εντολή τα τμήματα να μη χάσουν την επαφή μαζί του. Την 28 Νοεμβρίου τα νικηφόρα ελληνικά στρατεύματα περνούν τα σύνορα της Κακαβιάς, τη Χρυσόδουλη, το Αργυροχώρι, Ξηρόβαλτο και Ποντικάτες και εισέρχονται πλέον στην Β. Ήπειρο. Η 8η Μεραρχία ήταν από προπολεμικά ανεξάρτητη και υπάγονταν απ' ευθείας στο Γενικό Επιτελείο Στρατού. Μετά την αντεπίθεση και την εκδίωξη του εχθρού από το πατρίο έδαφος, τη Μεραρχία μας την υπήγαγαν υπό τις διαταγές του Α Σώ-

ματος Στρατού. Ο Στρατηγός Κατσιμήτρος έγραψε ένα βιβλίο «Η Ήπειρος προμαχούσα» και σ' αυτό διαβάζουμε, υπό τύπον παραπό-νων: «...όταν ηγωνίζετο η Μερραρχία ασθαινούσα και αιμορραγούσα επιτεθέμενη κατά μέτωπο προς κατάληψη του ορεινού όγκου του Μπουράτου και του 669 υψώματος αντιμετωπίζουσα με ηλαττωμένες δυνάμεις τον διαρκώς ενισχυόμενον εχθρόν, δεν είδε την αναγκαία ενίσχυση του προϊσταμένου 1ου Σώματος Στρατού, είτε διά της διαθέσεως δυνάμεων εις τας κατά μέτωπον αιματηράς επιθέσεις της, είτε διά των ενδεδειγμένων ελλειγμών προς ανακούφισιν αυτών...». Αυτά γράφει ο δοξασμένος στρατηγός σχετικά με το απογύμνωμα της Μερραρχίας. Τόσο κακή μεταχείριση είχαν υποστεί από τις μονάδες στις οποίες είχαν υπαχθεί τα τρία τάγματα της προκαταλύψως των Φιλιατών, του Δελβινακίου και της δικής μας Κόνιτσας, στο οποίο υπάγονταν φυσικά και οι Κιρασοβίτες πολεμιστές, αλλά γενικά όλοι οι Ηπειρώτες, ώστε αναγκάστηκαν να στασιάσουν πολλές φορές και να αρνηθούν να κάνουν κατά μέτωπο επιθέσεις, γιατί αυτά τα τάγματα από τις συχνές επιθέσεις και αντεπιθέσεις είχαν αποδεκατισθεί και ανασυγκροτηθεί πολλές φορές.

Έπειτα από όλα αυτά, έχουμε το δικαίωμα εμείς οι Ηπειρώτες και ειδικά εμείς οι Κιρασοβίτες να

συμπεράνουμε, ότι το Γ.Ε. Στρατού για να υποτιμήσει ακόμη περισσότερο την προσφορά του στρατηγού Κατσιμήτρου και των Ηπειρωτών, γενικότερα, οι οποίοι αποτέλεσαν τον κορμό της 8ης Μερραρχίας, έφτασε στο σημείο να απευθύνει δριμύτατες παρατηρήσεις στο Διοικητή της Μερραρχίας για έλλεψη **επιθετικού** πνεύματος και τούτο γιατί δεν είχε καταλάβει ακόμη το καταραμένο 669 ύψωμα και τον ορεινό όγκο του Μπουράτου, έστω και με ελαττωμένες δυνάμεις που διέθετε, πέντε όλο κι όλο τάγματα πεζικού.

Ύστερα από αυτά, η Μερραρχία αναγκάστηκε, με τις λίγες δυνάμεις της, να ενεργήσει στις 4 Δεκεμβρίου κατά μέτωπο επίθεση και έπειτα από σκληρές μάχες, σώμα με σώμα, τις λόγχες και τις χειροβομβίδες, να καταλάβει τόσο το 669 ύψωμα, όσο και το Μπουράτο. Στις μάχες αυτές είχαμε τις περισσότερες απώλειες από της ενάρξεως των εχθροπραξιών. Θα μείνει αξέχαστο το Μάλι-Σπάτι και το Γκολέμι του Τεπελενίου, για τις μεγάλες απώλειες του στρατού μας. Στη θέση Μάλι-Σπάτ του Τεπελενίου, ο στρατός μας έμεινε σχεδόν 100 ημέρες, μέχρι τις 6 Απριλίου που οι Γερμανοί μας κήρυξαν τον πόλεμο και στις 16 Απριλίου δόθηκε η διαταγή της υποχώρησης.

Στις περιοχές αυτές του Τεπελενίου, όπου μάχονταν ή αμύνο-

νταν γενναία οι Έλληνες στρατιώτες, έπεσαν ανδρείως μαχόμενα τα Κιρασοβίτικα παλικάρια που έχουν προαναφερθεί. Ειδικά ο στρατιώτης Αθανάσιος Ι. Σκαλωμένος, πατέρας του Δημήτρη, που υπηρετούσε στο 85ο Σ.Π., έπεσε ανδρείως πολεμώντας την 28 Ιανουαρίου του 1941 στο ύψωμα 1410 περιοχής Κουρβελέσι, Β. Ηπείρου. Επομένως εμείς οι Κιρασοβίτες είχαμε πέντε ηρωικούς νεκρούς, οι οποίοι δεν υπηρετούσαν στο λόχο του Καντάρα. Σε άλλο σημείωμα θ' αναφερθώ και στον λόχο αυτό, ύστερα και από προσωπικές αφηγήσεις στον γράφοντα από τον μακαρίτη Σπύρο Γαλάνη, άντρα που υπηρέτησε στο λόχο αυτό.

Η 8η Μεραρχία διαλύθηκε και έπαψε να υφίσταται από την 29 Απριλίου 1941. Ο Στρατηγός Χαρ. Κατσιμήτρος εξέδωσε τότε Αποχαιρετιστήριο Ημερησία Διαταγή, μεταξύ των άλλων, αναφέρει, «Αξιωματικοί και οπλίται της Μεραρχίας, από σήμερα διαλύεται και παύει να υφίσταται ουσιαστικώς η Μεραρχία μας, η ηρωική και ένδοξος 8η Μεραρχία, η οποία τόσας λαμπράς σελίδας δόξης και θριάμβου έγραψε κατά τον εξάμηνο ηρωικό και ένδοξο αγώνα της πατρίδας μας. Είναι η Μεραρχία η οποία κατέχει και δικαίως τα σκήπτρα και τα πρωτεία κατά τον αγώνα τούτον, διότι αυτή μόνη υπέστη το πρώτο βάρος της επιθέσεως τριπλασίο εχθρού... Είναι η Με-

ραρχία η οποία εδόξασε και τίμησε τα ελληνικά όπλα εις τα Ηπειρωτικά και Αλβανικά όρη τα οποία επότισε αφθόνως διά του τιμίου αίματος των ηρωικών μαχητών της οι οποίοι έπεσαν εκεί ενδόξως μαχόμενοι υπέρ της πατρίδος...».

Η δική μας πένα είναι πολύ φτωχή για να προσθέσει οτιδήποτε. Ο καθένας μας ας αφήσει ελεύθερο το νου του να υψωθεί και ίσως κάποιο δάκρυ να κυλίσει...

Αιώνια η μνήμη αυτών.

Στρατιωτης Αθανασιος Ιωαννου Σκαλωμένος. Έπεσε 28-1-1941, περιοχή Κουρβελέσι, Β. Ηπείρου.

Εκδρομή Αδελφότητας Ιωαννίνων «Ο Σμόλικας»

Διήμερο εκδρομή έκανε η Αδελφότητά μας Ιωαννίνων «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ» μετά την προηγούμενη πριν 3 χρόνια στην Πάργα που είχε καταπληκτική επιτυχία, ακριβώς την ίδια περίπου ημερομηνία.

Αυτή τη φορά επέλεξαν να γίνει η εκδρομή Γιάννενα - Κεράσοβο (παραλαβή χωριανών μας) - Επταχώρι - Πεντάλοφος - Καλαμπάκα - Λάρισα - Βόλος και η επιστροφή Τέμπη - Κατερίνη - Βέροια - Σουμελά - Κοζάνη - Γιάννενα.

Ο καιρός ήταν θαυμάσιος, δροσερός και τίποτε δεν προμήνυε ότι θα μας χαλάσει την εκδρομή. Τέλειωσε ο κατήφορος και μπαίνουμε στον απέραντο κάμπο της Θεσσαλίας. Το πράσινο οργιάζε παντού και τα αγριολούλουδα, βοηθώντας του βροχερού καιρού, εφέτος μοιάζαν απέραντο ανθοκήπιο. Συμπλήρωμα όλων αυτών και οι τεχνητές καλλιέργειες των βαμβακοπαραγωγών που με τη βλάστηση του βαμβακιού αλλά και τα πρώιμα δημητριακά που σκεπάζανε μεγάλες εκτάσεις ήταν όλα μια φαντασμαγορική εικόνα ακριβώς την ημέρα εκείνη που εξέπνεε η άνοιξη 1/6/02. Το υπέροχο αυτό θέαμα το επεσκίαζε εν μέρει το γεγονός ότι ο τρομερός φετινός χειμώνας πολύ (φαρμακωμένος) έκανε ανεπανόρθωτη ζημιά στα ελαιόδενδρα και στους ευκάλυπτους σχεδόν σε όλη τη Θεσσαλία. Με θλίψη παρακολουθούσα από το παράθυρό

μου και μοναχικές ελιές αλλά και συγκροτημένους ελαιώνες ολοσχερώς κατεστραμμένους· ήταν κάτι που με συγκλόνισε και τούτο διότι έχω μια προδιάθεση για τη γεωργία και κατά κάποιον τρόπο είχα ασχοληθεί.

Πολλές οι ώρες να διανύσεις τόσο πολλά χιλιόμετρα σε ένα διήμερο, καθηλωμένος στο κάθισμα του αυτοκινήτου αλλά το πρόβλημα ήταν μεγαλύτερο εκείνων που θέλουν να καπνίσουν και σ' αυτό είμαστε όλοι συγκαταβατικοί και παρείχαμε κάθε ευκολία στα κινητά φουγάρα, όπως τα λέγαμε στο στρατό.

Το χαρούμενο γκρουπ μας και ενώ διέσχισε τον ατελείωτο Θεσσαλικό κάμπο ήλθε στα κέφια και άρχισε να τραγουδά τα δικά μας Κερασοβίτικα τραγούδια· κάτι που με χαρά το περίμενα, αν και ο σκοπός τους λίγο μελαγχολικός και μονότονος εμείς τα δεχθήκαμε με μεγάλη χαρά.

Ακούγοντας τα τραγούδια μας εγώ μέσα στην ψυχή μου ξύπνησαν παλιές μνήμες απ' τα παιδικά μου χρόνια και έγινα για λίγο παιδί και η αχαλίνωτη φαντασία μου έβλεπε μπροστά της τους λεβεντόκορμους χωριανούς μου και χωριανές να χορεύουν στο μεσοχώρι και εμείς τα λιανά τότε να ακολουθούμε στο τέλος του χορού και να αντιγράφουμε κατά το δυνατόν τις κινήσεις και τις φιγούρες των μεγάλων. Θυμούμαι

μικρός οι χωριανοί μας και προπαντός οι χωριανές μας χόρευαν άνευ μουσικής τραγουδώντας και μερικές ή μερικοί ξεχώριζαν και ήταν χάσμα να τους ακούς.

Ο δρόμος όσο πάει και τελειώνει και να που φθάσαμε στο Βόλο και ο οργανωτής της εκδρομής και αρχηγός κ. Φάνης Γιώτης σταμάτησε το λεωφορείο στην πόρτα του ξενοδοχείου «Αλέξανδρος». Αμέσως και γρήγορα σαν στρατιώτες τακτοποιηθήκαμε στα δωμάτιά μας και σχεδόν όλοι βρεθήκαμε στην παραλία, εγώ και η γυναίκα μου περισσότερο να ξεμουδιάσουμε. Φέραμε κάποια γύρα στα μαγαζιά και μπρος στο μεγάλο τους πάρκο όλα καλά και θαυμάσια και με μόνη εξαίρεση οι ψηλοί ευκάλυπτοι ξεραμένοι θύματα του τρομερού παγωμένου βοριά, που δεν παγώνει μόνο τα αρνιά, όπως λέγει ο ποιητής, αλλά και τους αιωνόβιους ευκάλυπτους.

Συγκεντρωθήκαμε στο ξενοδοχείο και αμέσως επιβίβαση και δρόμο για το Πήλιο με πρώτη στάση στη Μακρυνίτσα όπου εδώ καλείται ο οδηγός μας κ. Κώστας Γούκος από το Μέτσοβο να βάλει όλη τη μαεστρία του στα πολλά καγγέλια και ενώ το σκοτάδι άρχισε να καταφθάνει.

Ο άνθρωπος αυτός με την απέραντη καλοσύνη και οδηγική του μαεστρία όχι μόνο τα κατάφερε αλλά με έκανε και μένα, 40 χρόνια οδηγό, να σκέφτομαι μήπως θέλω ακόμα μάθημα οδήγησης.

Παρασύρθηκα και έγραφα πολλά για τον κάμπο της Θεσσαλίας περί πρασίνου και λουλουδιών, εδώ τώρα τι θα

πρωτογράψω; Μαγεμένος από το υπέροχο αυτό δημιούργημα της φύσεως πάνω στο Πήλιο χάσκω από το παράθυρό μου χωρίς να μιλώ. Μιλήσαμε για τα λουλούδια, αμ' τα ανέκδοτα; και ήταν τόσα πολλά και είχαν αρχίσει πολύ ενωρίτερα στη διαδρομή από ό,τι τα ανέφερα εγώ εδώ (δεν πειράζει). Το μικρόφωνο πήρε και πάλι ο κ. Γιώτης και σαν δάσκαλος με καλή ορθοφωνία είπε τα 2 πρώτα ανέκδοτα και τον χειροκροτήσαμε όλοι. Μετά ο Τάκης Ζήκας πάρα πολύ καλός, μόνο που καμιά φορά παρσύρονταν από τα ίδια του αστεία ανέκδοτα και ξεκαρδιζόταν πριν τελειώσει και όμως ήταν τόσο καλός και είπε τα περισσότερα. Δεν ξέφυγα και εγώ από τον πειρασμό να πω 2 ανέκδοτα και πού στο διάβολο είπα 2 ιδιαίτερα πιπεράτα και ίσως ορισμένοι (του κατηχητικού) να δυσανασχέτησαν ίσως και όχι, αλλά τι να κάνουμε, βγήκαμε να ξεσκιάσουμε και να ξεχάσουμε καμιά αγγούσα. Ασίγαστος ο Κώστας Κωτούλας, πιστό αντίγραφο του μακαρίτη πατέρα του, που όταν κατέβαινε στην πλατεία σκορπούσε διάπλατα το γέλιο. Εγώ του είχα ιδιαίτερη συμπάθεια.

Είπε πολλά μα τόσο πολλά σχεδόν σ' όλη τη διαδρομή και όλα τα πειράγματά του είχαν χιούμορ. Ε, βέβαια έκανε και κανένα σαρδάμ, δεν έχει σημασία.

Επιστρέψαμε για το Βόλο. Ενώ βρισκόμασταν στη Ζαγορά και ο οδηγός μας με ζογκλερικές κινήσεις κατόρθωσε το μεγάλο του όχημα με τα 50 περίπου άτομα να ξεπεράσει κάθε δυσκολία. Φτάσαμε στην Τσαγκαράδα και τελικά

στο Βόλο περί τις 11.30 το βράδυ. Δεν με ενδιαφέρει ούτε ξέρω τι έκαναν οι άλλοι, πήγα και ξάπλωσα και το πρωί μόλις κατεβήκαμε βρήκαμε μπροστά μας ένα πλουσιότατο breakfast και ρίξαμε τον αγλέορα, αφού το βράδυ έμεινα νηστικός. Βάλαμε πλώρη για επιστροφή, αφού χαιρετήσαμε τον πανέμορφο Βόλο με το μοναδικό τουλάχιστον στην Ελλάδα Πήλιο.

Σε μιάμιση ώρα φθάσαμε στα Τέμπη και κάναμε στάση στην Αγία μας Παρασκευή. Γνωστό το σκηνικό στο σημείο αυτό. Νερά γάργαρα πράσινο και λουλούδια (σημείο πράμα) και ένας Πηνειός αρχοντικά να σέρνεται οδεύοντας στο Αιγαίο ενισχυόμενος καθ' οδόν από τα πλαϊνά ποτάμια που κατεβαίνουν από τον Όλυμπο. Βεβαίως η Κοιλάδα των Τεμπών έχασε πολλά από την παλιά της αίγλη και όπως θυμάμαι μικρός που την είχα διασχίσει πεζός σε ένα ημιονικό δρόμο δεξιά του ποταμού και δεν μπορώ να περιγράψω τίποτε από εκείνο τον επίγειο παράδεισο. Κουτσουρεύτηκε η μισή κοιλάδα από την κατασκευή της τεράστιας οδού, μπαζώματα και άλλα τινά, και της έμεινε το όνομα, ένα όνομα όμως γεμάτο θρύλους και ομορφιές.

Συνεχίσαμε ανεβαίνοντας προς Βέροια και Βεργίνα για να δούμε τα αξιοθέατα και όταν κυκλοφόρησε μια πληροφορία ότι θα μας παίρνανε 2.500 δραχ. εισιτήριο ανησυχήσαμε αλλά καθώς πληροφορήθηκα ο Πρόεδρος τα κατάφερε και τους έβαλε δωρεάν.

Η επίσκεψη ήταν σχεδόν σύντομη συντελούντος και του καύσωνος αλλά

διαπίστωσα σχόλια πολλά για τα θαυμάσια ευρήματα, έργο ανασκαφών του αείμνηστου καθηγητή αρχαιολόγου κ. Ανδρόνικου που απεκάλυψε σε φίλους και εχθρούς ότι ο Φίλιππος Βασιλεύς της Μακεδονίας και ο γιος του Μέγας Αλέξανδρος ήταν παιδιά της Ελλάδας μέσα από τα σπλάχνα της και ότι κάποιο όμορο κράτος (γνωστό) ανεμίζει το σήμα της Βεργίνας εθνικό του σύμβολο, κάτι που προκαλεί θυμηδία σε όσους το βλέπουν.

Η χαρούμενή μας συντροφιά και πάλι με τραγούδια και ανέκδοτα συνέχισε το δρομολόγιό της προς την Παναγία του Σουμελά και φθάσαμε κατά τις 4 το απόγευμα, μπήκαμε στην εκκλησία, προσευχηθήκαμε, ανάψαμε τα κεριά μας και κάποιος αρμόδιος μας ξενάγησε και μας είπε πράγματα για την Παναγία καταπληκτικά. Φάγαμε στο εστιατόριο της Μονής, ιδιωτικό και τσουχτερό, και από φαγητό εγώ δεν το έφαγα, τόσο καλό ήταν...

Η χαρούμενη συντροφιά μας με τραγούδια και ανέκδοτα συνέχισε το δρομολόγιο προς Νεάπολη και μια στάση εκεί (χάρης των καπνιστών μας) και μετά Πεντάλοφο - Επταχώρι και προχωρώντας βλέπουμε μακριά την οροσειρά να σκάει μύτη ο δεύτερος της Ελλάδας χαιρετώντας τα παιδιά του που πέρασαν ένα καλό σαρανταοκτάωρο και επαξίως η Αδελφότητά μας φέρνει το όνομά του «Ο ΣΜΟΛΙΚΑΣ».

Και εις άλλα με υγεία

Με πατριωτικού χαιρετισμούς
Μιχαήλ Χαρίσης

Καλοκαιρινές γιορτές

• Άγιος Θεοδόσης - 12 Απόστολοι

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος γιορτάσαμε την ιερή μνήμη των αγίων στο ομώνυμο εξωκκλήσι. Όσοι βρεθήκαμε και φέτος εκεί στις 30 Ιουνίου, μπορεί να πούμε ότι ήμασταν για ακόμη μια φορά οι τυχεροί, που μας αξίωσε η μοίρα να παραβρεθούμε στη χάρη τους.

Τα παλιά χρόνια, η γιορτή αυτή ήταν ο πρόδρομος του μεγάλου πανηγυριού του χωριού μας της Αγίας Παρασκευής - Αγίου Παντελεήμονος 26 και 27 Ιουλίου.

Όλα έγιναν στην ώρα τους. Τελέστηκε η Θεία Λειτουργία μετά αρτοκλασίας. Ακολούθησε πλουσιότατο γεύμα με αρνιά ψητά και γευστικότερα σπιτίσια edésματα (πίτες, κεφτεδάκια, σαλάτες, τηγανίτες) και έρρευσε άφθονο τσίπουρο και κρασί καλό. Εκεί βέβαια και η λαϊκή κομπανία του Αντρέα Φιλιππίδη. Έπαιξε και τραγούδησε και μετά το φαγοπότι στήθηκε και ο χορός που κράτησε μέχρι το απόγευμα. Καιρός καλός, δεν έβρεξε φέτος.

Την παραμονή δε το βράδυ, το γλέντι, το κέφι, τα τραγούδια, ήταν ό,τι καλύτερο τα τε-

λευταία χρόνια. Πολλοί νέοι-νέες έρχονται στη μνήμη τους και αυτό είναι παρήγορο, δίνουν ζωή, χαρές, κέφι που αντηχούν απέναντι στα Χάνια. Και του χρόνου παιδιά με υγεία και χαρά να ξαναγιορτάσουμε όλοι μαζί αυτές τις τρισβαθες, προγονικές μας ρίζες, του γένους μας που βάλθηκαν να μας ξεριζώσουν οι παντοτινοί μας εχθροί.

• Γιορτή Αγίων Αναργύρων

Την πρώτη Ιουλίου γιορτάσαμε και φέτος την ιερή μνήμη των αγίων Αναργύρων, εκ Ρώμης, Κοσμά και Δαμιανού, εκεί στο ομώνυμο εκκλησάκι, στη γειτονιά την Παπαγιανναίικη. Τελέστηκε και εδώ Θεία Λειτουργία μετά μεγάλου αγιασμού (πρώτη του μήνα). Όλο το χωριό παραβρέθηκε, εφόσον ο καιρός ήταν καλός. Ο οικοδεσπότης μάς φίλεψε γλυκό και τσίπουρο. Το εκκλησάκι, φρεσκοβαμμένο, όμορφο και ο γύρω χώρος καταπράσινος, μοσχοβολούσε. Ευχόμαστε και του χρόνου να ξαναγιορτάσουμε με υγεία και χαρές.

• Γιορτή προφήτη Ηλία

Η παράδοση τηρείται και εδώ.

Γιορτάσαμε και φέτος τη γιορτή του προφήτη Ηλίου, εκεί στο ομώνυμο εκκλησάκι του, στο λόφο με τα πεύκα, στην τοποθεσία Τσιρέντζα. Φέτος ο δρόμος έχει στρωθεί με αμμοχάλικο ωραιότατο, πατημένο με οδοστρωτήρα, άνετος, εύκολος. Επιτέλους, μια κίνηση, ενέργεια άξια επαίνου, συγχαρητηρίων στη Διοίκηση του Αγροτικού μας Συν/σμού. Γιατί δεν είχε γίνει τόσα χρόνια;

Τελέστηκε η Θεία Λειτουργία από τον άκούραστο παπα-Σπύρο, που την παρακολούθησε πολύς κόσμος που ήλθε με τα πόδια, αλλά και με πολλά Ι.Χ. αυτοκίνητα. Ο καιρός καλός, δροσερός. Μετά τη Θεία

Λειτουργία, ακολούθησε το καθιερωμένο «κέρασμα» από τους οικοδεσπότες Απόστολο-Αριστέα Κωταδήμου, λουκούμι και Κιρασοβίτικο τσίπουρο.

Εκεί βέβαια, όπως πάντα, πιστός στις παραδόσεις και τα έθιμά μας, και η λαϊκή κομπανία των Αντρέα Φιλιππίδη-Νικόλα Αλεξίου που μας γέμισε νοσταλγικά και πονεμένα παραδοσιακά Κιρασοβίτικα ακούσματα. Ακολούθησε χορός με πρώτους τους οικοδεσπότες και άλλους συγχωριανούς μας.

Ακόμη φέτος, καμαρώσαμε και το νέο καμπαναριό με την γλυκόλαλη καμπάνα του, δωρεά-αφιέρωση του αείμηστου

Συγχωριανοί μας στον προφήτη Ηλία.

Κιρασοβίτη Βασίλη Γ. Κιτσάκη. Αιώνια η μνήμη του. Αυτά τα έργα στολίζουν το χωριό μας.

Και του χρόνου να βρισκόμαστε όλοι στη μνήμη του αγίου. Είναι ο μόνος άγιος που το άγιο του σώμα δεν κηδεύτηκε στη γη, αλλά αναλήφθηκε στους ουρανούς μαζί με το άρωμα του.

• Πανηγύρι Αγίας Παρασκευής

Φέτος το πανηγύρι μας, λόγω του άσχημου και βροχερού καιρού, δεν είχε επιτυχία.

Πολλοί συγχωριανοί μας ήλθαν για το σκοπό αυτό, κυρίως γυναικόπαιδα, αλλά ο

καιρός δεν ευνόησε, ήταν ενάντια στο Κιρασοβίτικο ξεφάντωμα. Τα τελευταία χρόνια, όλο τέτοια καμώματα κάνει. Κόντρα στο πανηγύρι μας.

Την παραμονή της γιορτής τελέστηκε Μέγας Εσπερινός, μετά αρτοκλασίας, στο ομώνυμο εκκλησιάκι της Αγίας Παρασκευής, που τον παρακολούθησε αρκετός κόσμος, ύστερα από παραινέσεις του παπα-Σπύρου.

Ανήμερα της γιορτής, τελέστηκε Θεία Λειτουργία. Παραβρέθηκε όλο το χωριό μας και πολλοί ξένοι ευλαβείς προσκυνητές του χωριού μας.

Μετά το πέρας της Θείας Λειτουργίας, στο προαύλιο της

Συγχωριανοί μας στην ώρα λειτουργίας της εκκλησίας στην Αγία Παρασκευή.

εκκλησίας, η λαϊκή κομπανία της Κιρασοβίτικης μουσικής Αντρέα Φιλίππιδη, έπαιξε και τραγούδησε νοσταλγικά και αξέχαστα νουμπέτια και στήθηκε χορός από τους συγχωριανούς μας, όπως το θέλουν τα έθιμά μας. Χορός στην κεντρική μας πλατεία το απόγευμα δεν έγινε, λόγω του άσχημου βροχερού καιρού.

Την δεύτερη ημέρα, 27 του αγίου Παντελήμονος, τελέστηκε Θεία Λειτουργία στην ενοριακή μας εκκλησία, πλην όμως ούτε και το απόγευμα τραγούδια και χοροί, ένεκα του χειμωνιάτικου καιρού. Πόσο άλλαξαν οι καιροί και τα

πανηγύρια!

Λίγα μικροπράγματα έγιναν μόνο στο κατάστημα του Ξενώνα μας τα βράδια του πανηγυριού, δεν ήταν τα αναμενόμενα. Αν και οι Κιρασοβίτες ξέρουν να γλεντούν, να ξεφραντώνουν, να χαίρονται τη ζωή, εντούτοις τα τελευταία χρόνια παρατηρείται το αντίθετο. Ο γράφων εύχεται να είναι πρόσκαιρο, και η χαρά και η διασκέδαση, στα πανηγύρια μας, να επανέλθουν και πάλι, φθάνει να το θέλουμε.

Και του χρόνου με υγεία, προκοπή και ειρήνη.

Τ.Α.Σ.

Εκκλησία Αγ. Παρασκευής.

Η λαϊκή κομπανία σε στιγμές που «παίζει» επιτραπέζια τραγούδια (νουμπέτια).

Καλοκαίρι 2002

πολιτιστικές εκδηλώσεις στο χωριό μας

Τα προηγούμενα δύο χρόνια που μας πέρασαν, 2000 και 2001, γιορτάσαμε με κάθε λαμπρότητα και επισημότητα στο χωριό μας, τόσο τ' αποκαλυπτήρια της προτομής της Κιρασοβίτισσας Μάννας μας, όσο και το νέο πέτρινο και πελεκητό κόσμημα της «Βρύσης της Παναγιάς» μας, έργα που έγιναν με δαπάνες της Αδελφότητας Κιρασοβιτών της Αμερικής, αλλά με φροντίδες-επιμέλεια του απερχόμενου Διοικητικού Συμβουλίου της Αδελφότητας Αθηνών.

Οι πολιτιστικές εκδηλώσεις του 2002 των Αδελφοτήτων έγιναν με κάθε λαμπρότητα. Την Κυριακή 11 Αυγούστου τελέσθηκε Θεία Λειτουργία στην ενοριακή μας εκκλησία «Κοίμηση της Θεοτόκου», στο μεσοχώρι το χωριού μας, χοροστατούντος του Μητροπολίτου μας κ.κ. Αντρέα, μετά αρτοκλασίας υπέρ υγείας των απανταχού Κιρασοβιτών-τισσών και ιερού μνημοσύνου υπέρ των ψυχών των απαρχής μέχρι σήμερα κατοικησάντων το χωριό μας, πάππων, προσπάππων, γονέων και κηδεμόνων. Ύψιστο χρέος μας προς όλους αυτούς τους αθανάτους ηρωικούς προγόνους μας, το ετήσιο αυτό μνημόσυνο, σαν ένδειξη ελάχιστης τιμής, ευγνωμοσύνης και σεβασμού. Τους το οφείλουμε εμείς οι νεοέλληνες Κιρασοβίτες.

Το απόγευμα-βραδάκι της ίδιας ημέρας, ευτυχώς το επέτρεψε ο καιρός, το πρόγραμμα προέβλεπε τραγούδια παραδοσιακά Κιρασοβίτικα από τον όμιλο αντρών-γυναικών των Αδελφοτήτων και χορούς επίσης παραδοσιακούς από τα παιδιά των εκλεκτών μελών μας. Εκεί βέβαια και η λαϊκή κομπανία του Αντρέα Φιλιππίδη, ακούραστου κλαρινίστα.

Την παράσταση βέβαια ξεκίνησε ο μικρός χορευτικός όμιλος των μικρών παιδιών, κοριτσάκια-αγοράκια μέχρι 7-8 χρόνων, ντυμένα όλα με τις ολοκαίνουργιες Κιρασοβίτικες φορεσιές, αληθινά χαρούμενα αγγελούδια, χορεύοντας παραδοσιακούς Κιρασοβίτικους χορούς, με σοβαρότητα και μεγαλοπρέπεια. Το τι χειροκροτήματα και συγχαρητήρια απέσπασαν από την κατάμεστη από κόσμο πλατεία, δεν περιγράφεται. Εδώ πρωτοστάτησε ο μικρούλης 4-5 χρόνων, Ηλίας Τσιαούσης, εγγονός του Ηλία Τσιαούση, όλο καμάρι και λεβεντιά ήταν. Χάρμα οφθαλμών ήταν η όλη συντροφιά των μικρών χορευτών-τριών. Εύγε και μπράβο τους.

Μετά από την πρώτη αυτή ενθουσιώδη παρουσίαση των μικρών χορευτών, ακολουθεί ο δεύτερος χορευτικός όμιλος, από κοριτσάκια 9-15 χρόνων, ντυμένα και αυτά με

πλήρη παραδοσιακή Κιρασοβίτικη φορεσιά (βλ. φωτό). Θεέ μου, τι ομορφιά ήταν αυτή! Καμάρι, λεβεντιά, κορμостаσιά, είναι τα πιο πτωχά λόγια που μπορώ να γράψω. Με τέτοια νιάτα, με τέτοια νέα Κιρασοβιτόπουλα, που μόλις αρχίζουν να ανθίζουν τα ροδοπέταλά τους, στην πρώτη αυγή της άνοιξης, είναι δυνατόν να μην πάει μπροστά το χωριό μας; Απλώς χρειάζεται αξια ηγεσία που να θέλει να εργαστεί για το καλό και την προκοπή του χωριού μας.

Τα λυγίσματα, τα τσακίσματα, οι χάρες τους έπαιρναν και έδιναν. Τα πανέμορα αυτά Κιρασοβιτόπουλα, της γενιάς του 21ου αιώνα, απέσπασαν και πάλι τα ενθουσιώδη χειροκροτήματα των γονιών, των παππούδων, αδελφών, συγγενών και

όλου του ενθουσιώδους πλήθους, που είχε κατακλύσει την πλατεία. Οι φωτογραφικές μηχανές και τα βίντεο πήραν «φωτιά» από την πολλή χρήση. Χόρεψαν και έτερψαν τους συγχωριανούς μας, αλλά και τους πολλούς ξένους επισκέπτες. Αυτά είναι τα παιδιά μας, οι αυριανές Κιρασοβιτίτισσες μάννες, αντάξιες των άλλοτε αγράμματων Κιρασοβιτιτσών, του Λόγγα, του Ριαχόβου, του Πέρα Μαχαλά. Νιάτα και πάλι νιάτα!

Μετά και από την παρουσίαση αυτή, ακολούθησε το τραγούδι με παραδοσιακό τρόπο από τους άντρες και γυναίκες των Αδελφοτήτων μας. Εκεί κάτω από τον μεγαλειώδη πλάτανο των 109 χρόνων, ακούστηκε και πάλι το παλιό παραδοσιακό Κιρασοβίτικο τραγούδι της

Τα κορίτσια μας χορεύουν στην πλατεία του χωριού μας.

ξενιτιάς, του πόνου, της λησμονιάς, αλλά και της χαράς, όλα συναπαυτημένα στην Κιρασοβίτικη ψυχή, αυτή τη γενναία και ακατάβλητη από τους αιώνες. Ακολούθησε χορός από τους άντρες και τις γυναίκες του χωριού μας, που κράτησε μέχρι τα μεσάνυχτα. Εδώ ξέσπασε ο Κιρασοβίτικος κόσμος, που το πανηγύρι ο καιρός τα χάλασε. Ο διπλός χορός, που τόσες ώρες έδινε και έπαιρνε, έκλεισε με νοσταλγικά ηρωικά νουμπέτια, όπως του ηρωικού μας ηπειρώτη Παύλου Μελά, του Μακεδονομάχου.

Προτού βέβαια ν' αρχίσει το πρόγραμμα, ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Αθηνών, Δημήτρης Α. Σαμαράς, προσεφώνησε με λίγα λόγια, μεστά όμως νοήματος, τους παρευρισκομένους και είπε:

— Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι επισκέπτες του χωριού μας, οι Διοικήσεις των Αδελφοτήτων Αθηνών, Κιάτου και Ιωαννίνων και του αγροτικού Συν/σμού του χωριού μας, σας καλωσορίζουν και φέτος και εύχονται σε όλους καλή διαμονή και χαρούμενες ξένοιαστες διακοπές. Μέσα στα πλαίσια αυτά, γίνονται κάθε χρόνο και οι καλοκαιρινές μας πολιτιστικές εκδηλώσεις, που σκοπό έχουν να διατηρήσουμε, σαν κόρη οφθαλμού, τις παραδόσεις, τα ήθη και έθιμά μας. Είναι οι τρισβαθες ρίζες της φυλής μας, του γένους μας. Είναι τα νάματα του Ελληνοχριστιανικού μας πολιτισμού. Είναι η προγονική μας

πολιτιστική κληρονομιά και αλοίμονο αν τη χάσουμε. Έθνη που ξέχασαν ή λησμόνησαν τις ρίζες τους, χάθηκαν, έσβησαν, εξαφανίστηκαν από προσώπου της γης. Οι εχθροί μας είναι πολλοί και μεγάλοι. Το έθνος, το γένος μας, χρειάζεται να είμαστε ενωμένοι και μονιασμένοι. Αυτά επιτυγχάνονται όταν γνωρίζουμε καλά τις προγονικές μας ρίζες και αρετές.

Οι Αδελφότητες αυτό το σκοπό έχουν, τη συσπείρωση, την αντάμωση, την αλληλεγγύη των απόδημων Κιρασοβιτών και όλοι μαζί την πρόοδο και προκοπή του χωριού μας, της ρίζας μας. Όλοι να έλθετε κοντά στις Αδελφότητες, είναι ο συνδετικός κρίκος, ο ομφάλιος λώρος που ενώνει τους απανταχού απόδημους Κιρασοβίτες, την Κιρασοβίτικη ρίζα που απαριθμεί 5.000 χρόνια ζωής από Πελασγικής-Δωρικής καταγωγής μέχρι σήμερα. Εμείς οι μεγαλύτεροι είμαστε το «χθες», εσείς οι νέοι-νέες είστε το «σήμερα» και το «αύριο», το μέλλον των Αδελφοτήτων, είστε οι θεματοφύλακες της προγονικής μας πολιτιστικής κληρονομιάς. Πυκνώσετε τις Αδελφότητες, αυτές είναι οι συνεχιστές των Κοινοτήτων, που ο «Καποδίστριας» τις ισοπέδωσε και αποδυνάμωσε. Αυτά τα λίγα και τώρα τραγούδια και Κιρασοβίτικος χορός.

— Έτσι και έγινε. Διπλός χορός, απ' έξω οι άντρες και μέσα οι γυναίκες. Χάρμα και πάλι οφθαλμών

οι Κιρασοβίτικες φορεσιές. Τα «φράγκικα» ευρωπαϊκά ρούχα, τύφλα να 'χουν μπροστά στα παραδοσιακά, πολλώ μάλλον στις πολυκεντημένες ποδιές των κοριτσιών και των στολισμένων μαντηλιών. Χαιρόσουν να τα καμαρώνεις. Ο χορός στο μεσοχώρι κράτησε ως αργά το βράδυ, αφού οι Κιρασοβίτες-τισσες βρήκαν την ευκαιρία να ξεσπάσουν, να γλεντήσουν, να χαρούν αυτήν την όμορφη βραδιά, εφόσον ο καιρός το πανηγύρι το «χάλασε» παντελώς, τόσο άσχημος ήταν.

ΕΝΑ ΜΕΓΑΛΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ από όλους μας ανήκει στα παιδιά μας, στη νέα Κιρασοβίτικη γενιά, που πλαισίωσαν τους ομίλους του χορευτικού μας, αλλά και στους άντρες και γυναίκες που τραγούδησαν και χόρεψαν. Εύγε τους αξίζει

όλους, μικρούς και μεγάλους. Και του χρόνου με υγεία και χαρές.

Ευχαριστίες εκφράζουμε και προς την κα Χρυσάνθη Αθ. Γκούτσιου, που επιμελήθηκε (κόλυβα) και φέτος το ιερό μνημόσυνο υπέρ των ψυχών των θανόντων ηρωικών προγόνων μας.

Αύγουστος 2002

Τ.Α.Σ.

Τα κορίτσια μας σε χορευτικές φιγούρες στην πλατεία μας.

Σελίδα Λαϊκής και Χριστιανικής Παράδοσης

Με την ευκαιρία της γιορτής του Αγίου Πνεύματος, στο αντίστοιχο περσινό τεύχος, αριθμός 79, γράφτηκαν λίγα λόγια για τη σημασία που έχουν για εμάς τους ορθόδοξους χριστιανούς τα λεγόμενα «Rosalia». Στο φετινό τεύχος, θα σημειώσω λίγα λόγια για τον σκοπό των ιερών μνημοσύνων και αυτό γιατί πολλοί συγχωριανοί-νές μας δεν γνωρίζουν ή δεν τους έχουν εξηγήσει τη μεγάλη και σπουδαία σημασία που έχουν.

Κόλλυβα είναι βρασμένος σίτος, που αναμειγνύεται με κόκκους ροδιάς, σταφίδας, αλεύρου, καρυδιάς, σάχαρης κ.τλ. διεσκευασμένος εντός δίσκου, προτιθέμενος στην εκκλησία και μετά την τέλεση του μνημοσύνου διανέμεται στους παρισταμένους για μακαρισμό του θανόντος ή προς τιμήν των αγίων στα πανηγύρια. Το έθιμον τούτο έχει τις ρίζες του στα προχριστιανικά νεκρόδειπνα, εισήλθε δε για εκκλησιαστική χρήση στους χριστιανικούς χρόνους, κατά τον Δ (4ο) αιώνα, επί αυτοκράτορος του Βυζαντίου Ιουλιανού του λεγόμενου Παραβάτου, ύστερα από υπόδειξη του αγίου Θεόδωρου του Τίρωνος, που εμφανίστηκε για το σκοπό

αυτό στο όνειρο του Πατριάρχη Κων/πόλεως Ευδόξιου.

Νεκρόδειπνο = το μετά την κηδεία δείπνον.

Στους αρχαίους Έλληνας ήταν αναθηματικά ή επιτύμβια ανάγλυφα, στα οποία εικονίζονταν θεοί, ή ήρωες, ή νεκροί που δειπνούσαν.

Στους χριστιανικούς χρόνους, το θέμα ελήφθη προφανώς από τις σκηνές αρχαίων συμποσίων, π.χ. παραστάσεις σε αγγεία, τον Ε (5ο) αιώνα κυρίως. Συνήθως παρίσταται άντρας ημικεκλιμένος πάνω σε κλίνη, μπροστά από μικρή τράπεζα, η οποία φέρει πλακούντας κ.ά. Πλησίον του αντρός, κάθεται γυναίκα, η σύζυγός του. Παιδί αντλεί από δοχείο (κρατήρα) κρασί με οινοχόη (κανάτα), π.χ. νεκρόδειπνο Θάσου, τώρα στο Μουσείο της Κων/πόλης, που προσφέρει στους συζύγους.

Ευλαβικές συνήθειες:

Γιατί καίμε το καντήλι στο σπίτι; Γιατί ανάβουμε κεριά στην εκκλησιά;

Να δυο μεγάλα ερωτήματα στα οποία αρκετοί χριστιανοί μας δεν γνωρίζουν να δώσουν απάντηση. Τηρούν τα δεδομένα, αλλά δεν ξεύρουν πώς και γιατί, γι' αυτό είναι σωστό να γνωρί-

ζουν αυτούς τους συμβολισμούς, όπως μας τους παρέδωσαν-αποκαλύπτουν οι άγιοι πατέρες, ώστε να τηρούμε ευλαβικά αυτούς.

Πολλές από τις συνήθειες, όπως γράφτηκε, που έχουμε οι Χριστιανοί, στη λατρεία του Θεού μας, προέρχονται από τα προχριστιανικά χρόνια.

Ανασκαφικά ευρήματα από την αρχαιότητα μαρτυρούν ότι οι λύχνοι εχρησιμοποιούντο στις αρχαίες λατρείες των θεών καθώς και οι λαμπάδες, δάδες, λυχνίες, και άλλα φωτιστικά σώματα, που είτε εφώτιζαν το χώρο της λατρείας, είτε έκαιαν προ του βωμού. Στην Π. Διαθήκη η επτάφωτος λυχνία έκαιε προ του θυσιαστηρίου. Οι αρχαίοι Έλληνες έκαναν δαψιλή χρήση λύχνων κατά τη λατρεία του δωδεκάθεου. Προ του πανάρχαιου ξοάνου της πολιούχου Αθηνάς που ευρίσκετο στο Ερέχθειο, λυχνία εκρέμετο πάγχρυσος και ακοίμητος, έργο του μεγάλου καλλιτέχνου Καλλινίκου, ανεκτίμητο. Δαδουχίες και λαμπηδοφορίες ήταν αναπόσπαστα από τα μυστήρια της Ελευσίνας.

Το καντήλι ανάβεται κάθε μέρα το πρωί και μπορεί να «κρατήσει» μέχρι το βράδυ. Ανάβεται με προσοχή και ευλάβεια. Το άναμμα του καντηλιού ενέχει τον συμβολισμό ότι προσφέρε-

ται ως θυσία σεβασμού και τιμής προς τον Θεό και τους αγίους Του. Συμβολίζει, επίσης, το φως του Χριστού που φωτίζει κάθε άνθρωπο καθώς και το γνωστό παράγγελμα του Κυρίου μας, ότι πρέπει να είμαστε, οι Χριστιανοί, τα φώτα του κόσμου.

Στο άναμμα των κεριών στην εκκλησιά, απαντούν δυο σπουδαίοι θεολόγοι, άγιοι της εκκλησίας μας, Συμεών ο Θεσσαλονίκης και ο Νικόδημος ο Αγιορείτης. Η ερμηνεία που δίδουν έχει 6 συμβολισμούς:

α) *την καθαρότητα της ψυχής μας,*

β) *την πλαστικότητα της ψυχής μας, εύκολα μπορούμε να χαράξουμε οτιδήποτε,*

γ) *την Θεία Χάρη, επειδή το κεριό προέρχεται από τα άνθη που ευωδιάζουν,*

δ) *το φως του Χριστού, καθώς φωτίζει στο σκοτάδι,*

ε) *την Θέωση, που πρέπει να φθάσουμε, γιατί το κεριό ανακατεύεται με τη φωτιά και δίνει τροφή,*

στ) *την αγάπη και την ειρήνη, που πρέπει να χαρακτηρίζουν κάθε χριστιανό, γιατί το κεριό καίγεται όταν φωτίζει, αλλά και παρηγορεί τον άνθρωπο με το φως του μέσα στο σκοτάδι.*

Κατερίνα Δ. Σαμαρά
Φιλολόγος Παν. Αθηνών

Στα πεταχτά

Αποφάσισα να γράψω αυτές τις γραμμές από ένα περιστατικό την ημέρα των βουλευτικών εκλογών της 9 Απρίλη του 2000. Ώρα 06.00 (όρθρου βαθέως). Ήμουν ο πρώτος που πήγα στο ραντεβού για το στήσιμο της κάλπης της ΑΠΟΧΗΣ. Εκείνη την ώρα ακριβώς περνούσε ψηλά από πλευράς μαχαλά Μωραϊταίων, πετώντας ένα κοπάδι από αγριόχηνες σε γραμμή και φώναζαν, η κατεύθυνση ήταν από Δύση προς Ανατολή. Ξαφνιάστηκα, αλλά γρήγορα κατάλαβα ότι ήταν η εποχή, η άνοιξη και περνούσαν διαβατάρικα πουλιά. Φεύγανε από τα θερμά μέρη και πήγαιναν στα βόρεια, στα δροσερά για το καλοκαίρι.

Κάθε χρόνο, άνοιξη και φθινόπωρο, εκατοντάδες εκατομμύρια πουλιά «μεταναστεύουν», δηλαδή μετακινούνται από τις βόρειες περιοχές προς το νότο, απ' όπου θα φύγουν, για να ξαναχυρίσουν με τον ερχομό της άνοιξης. Αυτά τα πουλιά ονομάζονται «αποδημητικά». Ποιος είναι άραγε ο λόγος που τα σπρώχνει στο μακρύ και δύσκολο αυτό ταξίδι;

Γιατί μεταναστεύουν;

Με τον ερχομό του χειμώνα, η ανεύρεση τροφής (σπόροι-έντομα) γίνεται δύσκολη, οι μέρες μικραίνουν και τα πουλιά έχουν λιγότερες ώρες στη διάθεσή τους για να αναζητήσουν τροφή. Για να αποφύγουν τον βαρύ χειμώνα πετούν προς τις νότιες ζεστές χώρες όπου η τροφή είναι αφθονη. Εκεί ξεχειμωνιάζουν. Την άνοιξη επιστρέφουν στην «πατρίδα» τους όπου ζευγαρώνουν, φωλιάζουν, γεννούν αυγά και μεγαλώνουν τα μικρά τους. Όταν θα ξανάρθει ο καιρός για το ταξίδι στο Νότο, τα μικρά θα έχουν δυ-

Αυτά τα ξέραμε;

ναμώσει αρκετά ώστε να ταξιδέψουν μόνα τους.

Η «Οδύσσεια» των πουλιών.

Η διαδρομή της μετανάστευσης κάθε άλλο παρά εύκολη και ομαλή είναι. Διαρκεί μέρες ολόκληρες, αφού τα πουλιά έχουν να διανύσουν χιλιάδες χιλιόμετρα πετώντας με 30-35 χιλιόμετρα την ώρα.

Μερικά πουλιά ταξιδεύουν κατά τη διάρκεια της ημέρας και ξεκουράζονται τη νύχτα. Άλλα προτιμούν να ταξιδεύουν τη νύχτα για λόγους ασφάλειας, ενώ άλλα πετούν ασταμάτητα μέρα-νύχτα, οπότε τρώνε και κοιμούνται στον αέρα!

Για ένα τόσο κουραστικό ταξίδι απαιτείται, φυσικά, μεγάλη ποσότητα ενέργειας, την οποία τα πουλιά παίρνουν από το λίπος που έχουν συγκεντρώσει από πριν στο σώμα τους. Πολλές φορές αυτό το λίπος διπλασιάζει το βάρος τους.

Ένα επικίνδυνο ταξίδι.

Οι κίνδυνοι που παραμονεύουν σ' ένα τέτοιο ταξίδι είναι πάρα πολλοί, πολυάριθμοι, γι' αυτό και ο αριθμός των πουλιών που καταφέρνουν να φτάσουν τελικά στον προορισμό τους είναι πολύ μικρότερος από τον αρχικό. Εκτός από τα γεωγραφικά εμπόδια (όπως ψηλές οροσειρές, πλατιές θάλασσες, τεράστιες ερημικές εκτάσεις), που δυσκολεύουν την εύρεση τροφής και μέρους για ξεκούραση, οι άσχημες καιρικές συνθήκες (παχωνιά, βροχή, δυνατοί άνεμοι, ομίχλη, καταιγίδες), αποπροσανατολίζουν τα πουλιά, τα εξουθενώνουν και τα εμποδίζουν να πετάξουν.

Η καταστροφή από τον άνθρωπο

πολλών βιότοπων και υγρότοπων, τα ηλεκτροφόρα καλώδια, το κυνήγι, το βλέπουμε και το ζούμε το φθινόπωρο στο χωριό μας, και τόσα άλλα, προκαλούν το θάνατο εκατομμυρίων μεταναστευτικών-διαβατάρικων πουλιών κάθε χρόνο, ενώ πολλά είδη απειλούνται με εξαφάνιση.

Ήρθαν τα χελιδόνια.

«Από πάνω σαν τηγάκι, από κάτω σαν βαμβάκι, κι' από πίσω σαν ψαλίδι, τι είναι;»

Στις αρχές του Μάρτη, τα χελιδόνια κατακλύζουν την Ελλάδα και σηματοδοτούν τον ερχομό της άνοιξης. Βλέπουμε τις φωλιές τους από λάσπη και άχυρο ή βότσαλα και ακούμε τα τιτικίσματά τους. Έχουμε πολλών ειδών χελιδόνια, το σπιτοχελιδόνο, το σταυροχελιδόνο, το δεντροχελιδόνο που χτίζουν τις φωλιές τους κάτω από τις σκεπές και τα μπαλκόνια των σπιτιών μας και προτιμούν κυρίως τα χωριά και την εξοχή. Υπάρχουν ακόμη το οχθοχελιδόνο που φωλιάζει μέσα σε τρύπες στις αμμώδεις όχθες των ποταμών και των λιμνών, και το βροχοχελιδόνο που φωλιάζει σε χαραδρες, βράχους και σπηλιές στα ψηλά βουνά ή κοντά στη θάλασσα. Κάποτε τέτοια βραχοχελιδόνα είχαμε και στο χωριό μας, εκεί κάτω στην «Πέστη» από την Αγιά Τριάδα. Τώρα δεν ξέρω αν υπάρχουν ακόμη.

Τα χελιδόνια έρχονται σε μεγάλα σμήνη και ξαναφεύγουν κατά τα τέλη Σεπτεμβρη για τη νότια Αφρική. Τρέφονται με μικρά έντομα που πιάνουν πετώντας, ιδίως τις απογευματινές ώρες, σπαθίζοντας τον αέρα. Γεννούν συνήθως δύο φορές το χρόνο 3-5 λευκά αυγά, που κλωσσουν και οι δυο γονείς για 15 μέρες περίπου.

Χρειάζονται 8-18 ημέρες και πολύς

κόπος για να χτίσει τη φωλιά του το ζευγάρι, γι' αυτό και συνήθως προτιμούν να ξαναχυρίζουν στην παλιά τους φωλιά. Μη χαλάτε, αγαπητοί συγχωριανοί, τις φωλιές τους, είναι κρίμα και άδικο. Ας γεμίζουν με κουτσουλιές τις αυλές, είναι χαρά να υπάρχει φωλιά χελιδονιού στο σπιτικό σας.

Πώς προσανατολίζονται;

Αυτό που κυρίως καθοδηγεί τα πουλιά προς το Νότο και πάλι πίσω στον τόπο που γεννήθηκαν είναι το ΕΝΣΤΙΚΤΟ τους. Πολλά πουλιά έχουν την ικανότητα να «διαβάζουν» το χάρτη του ουρανού σαν τους παλιούς ναυτικούς, ακολουθώντας τον ήλιο, τα αστέρια και τη σελήνη. Έχει αποδειχθεί πως τα πουλιά αναγνωρίζουν τα μέρη από τα οποία περνούν, βάζοντας –όπως εμείς– χαρακτηριστικά «σημάδια» στο μυαλό τους: βουνά, ποτάμια, λίμνες κ.ά. Πάρα πολλοί επιστήμονες πιστεύουν ότι τα πουλιά έχουν μια μαγνητική αίσθηση και χρησιμοποιούν το μαγνητικό πεδίο της γης σαν οδηγό. Πάντως οι επιστήμονες πιστεύουν πως το φαινόμενο της μετανάστευσης εμφανίστηκε κατά το τέλος της εποχής των Παγετώνων, όταν τεράστιες επιφάνειες πάγου έλιωσαν, αποκαλύπτοντας νέους βιότοπους με άφθονη τροφή.

Τα διαβατάρικά πουλιά της Ευρώπης, αλλά και αρκετά πουλιά της Ασίας, μεταναστεύουν στην Αφρική. Η Ελλάδα είναι πολύ σημαντικός «σταθμός ανεφοδιασμού» για τα πουλιά του Βορρά. Εδώ βρίσκουν τροφή και νερό, αλλά και ξεκουράζονται πριν διασχίσουν τη Μεσόγειο Θάλασσα και την καυτή έρημο Σαχάρα στο δρόμο τους προς τη νότια Αφρική.

Εργασία και χαρά

Επιμέλεια Τάκη Σαμαρά

Οι περισσότεροι από τους ανθρώπους έχουν πιστέψει σήμερα ότι η δουλειά έχει ένα βασικό στόχο, να καταστήσει εαυτήν περιττή, δηλαδή ο τελικός στόχος της εργασίας είναι η άνετη και ει δυνατόν πρόωρη συνταξιοδότηση. Η «απόσυρση» αρχίζει να ωριμάζει στο μυαλό των πολλών αντρών προς τα τέλη της τέταρτης δεκαετίας της ζωής τους και λίγο μετά τα πενήντα. Η πλειοψηφία από αυτούς αποφασίζει να «ρίξει» λίγο τους ρυθμούς και καταπιάνεται μετά της κηπουρικής. Ωστόσο, όπως επισήμαναν πρόσφατα σε άρθρα τους οι «Φαϊνάνσιαλ Τάιμς», καθώς τα τελευταία χρόνια οι επιτυχημένοι εργαζόμενοι αργούν να αποκτήσουν παιδιά, η εθελούσια αυτή έξοδος από την εργασία, που από καιρού ονειρεύονταν, αναβάλλεται επ' αόριστον. Εξάλλου όλο και περισσότεροι μεσήλικες και άνω απαρνούνται τελευταία τη χαλαρή ζωή του συνταξιούχου, επιδιώκοντας πάντα την ενεργό δράση, πράγμα που εξασφαλίζει η απασχόληση στην εργασία.

Τέτοια ζωντανά παραδείγματα έχουμε εμείς οι Κιρασοβίτες τα εκλεκτά μέλη της Αδελφότητάς μας, ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ Απόστολο και Φίλιππιδάιους Αδελφούς, Φίλιππο, Γιώργο και Αντρέα, που επιδιώκουν ακόμη την ενεργό δράση, στις οικοδομικές επιχειρήσεις του ο πρώτος και σαν μουσική οικογένεια οι δεύτεροι, τα αδέρφια και ιδίως ο Αντρέας και ο Φίλιππας που είναι ήδη 90 ετών, αλλά λεβεντό-

Αποστολος Αποστόλου-Αλέξανδρος
Μακρυγιάννης. Ενθύμιο 1947.

γερος, ετοιμόλογος, πράος και με πολλή άνεση στις κοινωνικές του σχέσεις. Είχε «το πρώτο χέρι στην επαρχία», προτού κατεβεί στην Αθήνα, «γλυκό και ανθεκτικό κλαρίνο, μ' εκπληκτική λιτότητα στην τεχνική του». Για τον Φίλιππα, όσοι ρωτήθηκαν, απάντησαν απερίφραστα πως είναι το καλύτερο από τα σημερινά κλαρίνα. Την άποψη αυτή είχε γράψει το «Αρμολοί» από το 1977. Εμείς ευχόμαστε ολόψυχα να ζήσουν και να τους χαιρόμαστε και στα εκατό.

Αδιάφοροι οι νέοι

Ωρολογιακή βόμβα εξακολουθεί να αποτελεί για τη δυτική νεολαία ο ιός του Έιτς, καθώς οι περισσότεροι νέοι τρέφουν ακόμη μεγάλη αυταπάτη ότι η νόσος δεν είναι δική τους υπόθεση. Σύμφωνα με στοιχεία Βρετανών επιστημόνων, που δημοσιοποίησε προ ημερών το Β.Β.Σ., τα κρούσματα αναμένεται να αυξηθούν κατά 50% στο Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι το 2005, λόγω της πλημμελούς προστασίας των νέων κάτω των 30 ετών. Η ηλικιακή αυτή ομάδα ζει κατά τέτοιο τρόπο, ώστε μοιάζει να αγνοεί πλήρως τον μεγάλο αυτό κίνδυνο, παρά τις όποιες εκστρατείες ενημέρωσης που γίνονται.

Φίλιππας Φιλιππίδης,
σήμερα 90 ετών.

Ένα στερνό αντίο σ' αυτούς που έφυγαν

• Πάει, χάθηκε, έσβησε και η υπερηλικιωμένη γιαγιά του χωριού μας. Πέθανε στις 19 του Ιουνίου, εκεί στο αγαπημένο της χωριό και σπίτι, όπου διέμεινε τα τελευταία χρόνια της μακρόχρονης ζωής της, η **Γεωργία** χήρα Αποστόλη **Γαλάνη**, η **Γεωργίτσα** μας, όπως την φώναζαν οι συγχωριανοί μας, σε ηλικία 92 ετών, εν πλήρει ημερών ζωή. Η κηδεία της έγινε εν μέσω όλων των συγγενών, φίλων και συγχωριανών μας, η εκκλησία μας κατάμεστη.

Γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε στο χωριό μας, ήταν γόνος της γενιάς Σαραγκαλέων-Νακαίων. Απόκτησε παιδιά και ευτύχησε να χαρεί εγγόνια και δισέγγονα. Όλη της η ζωή ήταν μια διαρκής δράση, ένας αγώνας σκληρός, τραχύς, δύσβατος και μακρύς για την επιβίωση και το μέγαλωμα της πολυμελούς οικογένειάς της, μια και η μοίρα της ήταν πολύ σκληρή μαζί της, εφόσον από το 1948 χήρεψε, χάνοντας άδικα τον αγαπημένο άντρα και πατέρα των παιδιών της, ένεκα του εμφυλίου πολέμου. Πάλεψε αντρικά και νίκησε, μεγάλωσε την οικογένειά της άξια, τίμια και αξιοζήλευτα. Ήταν πολύ άνετη στις κουβέντες με τον γράφοντα, όπως και στις διηγήσεις της, ξετύ-

λιγε με ζωντάνια και χάρη παλιές ιστορίες. Ήταν ένα ζωντανό Κιρασοβίτικο αρχείο, για ιστορίες που χάνονται, που λησμονιούνται από την ώρα που φεύγουν αυτοί οι τελευταίοι γέροντες-γερόντισσες που έχουν απομείνει. Αυτό γιατί οι δυο μακαρίτισσες Πανάγω Γ. Καραγιάννη και Γεωργία Α. Γαλάνη, αυτές οι ασπρομαλλούσες γερόντισσες, είχαν αποθησαυρισμένες με τόση αγάπη και φρεσκάδα στο ανθηρό περιβόλι της μνήμης και της καρδιάς τους, όλες τις χαρές, λύπες και πίκρες του χωριού μας.

Στενοχωρήθηκα πάρα πολύ το καλοκαίρι που, πηγαίνοντας στο χωριό μας, δεν την είδα, είχε φύγει, στο αλαργινό-μακρινό και αγύριστο ταξίδι. Άλλες όμως οι βουλές του καλού Θεού μας!...

• Πέθανε στις 20 Μαΐου, σε ηλικία 87 ετών και η **Ανθία Σδούκου**, μητέρα του εκλεκτού μέλους της Αδελφότητάς μας Νίκου Σπ. Κουκούμη (του Μπίμπη).

Γεννήθηκε και μεγάλωσε και αυτή στο χωριό μας, το Κιράσοβο, όπως όλες οι συγχωριανές μας γυναίκες της εποχής εκείνης, όπου και παντρεύτηκε.

Στην περίοδο του εμφυλίου

σπαραγμού, το 1947, έχασε τον αγαπημένο της άντρα Σπύρο Κουκούμη (του Μπίμπη) και το 1948, ξενιτεύτηκε μαζί με τα 3 παιδιά της στη Ρουμανία. Εκεί ξαναπαντρεύτηκε τον Σδούκο Χαο/μπο και απέκτησαν άλλα 2 παιδιά. Επαναπατρίστηκε στην Ελλάδα το 1980 και εγκαταστάθηκε πλέον στον Δήμο της Δάφνης Αττικής.

Η μακαρίτισσα υπήρξε άξια και τίμια γυναίκα, εργάστηκε και φρόντισε με πολλή αγάπη τα παιδιά της, όπως όλες οι μάνες του κόσμου. Είθε ο καλός Θεός μας ν' αναπαύει την ψυχή της σε σκηνές δικαίων.

- Πέθανε στο Κιάτο Κορινθίας τον μήνα Ιούνιο και η Όλγα Ν. Στρατσιάνη, σύζυγος του Νικολάου, που κατάγονταν από την Θεσπρωτία, ήταν δηλαδή σώγαμπρος στο σπίτι της Όλγας Στρατσιάνη και είχε χρηματίσει για πάρα πολλά χρόνια Ταμίας του Δασικού Συν/σμού του χωριού μας τις δεκαετίες 1950 και 1960.

Η μακαρίτισσα γεννήθηκε, μεγάλωσε και παντρεύτηκε στο χωριό μας. Τις τελευταίες δεκαετίες μετανάστεψε και αυτή, όπως όλοι μας, στο Κιάτο Κορινθίας, κοντά στο παιδί της. Εκεί άφησε και την τελευταία της πνοή. Είθε ο Πανάγαθος Θεός μας να αναπαύσει την ψυχή της σε σκηνές δικαίων.

T.A.Σ.

- Στις 16 του Σεπτεμβρίου του 2001, έπαψε να χτυπάει η καρδιά του αγαπητού μας Κερασοβίτη γαμπρού Αριστεΐδη Γούση. Ο ξαφνικός θάνατός του βύθισε την οικογένειά του στο πένθος και έριξε σε θλίψη όλους τους συγγενείς και φίλους του. Ο Αριστεΐδης Γούσης, σύζυγος της Ανδρομάχης Ευαγγέλου Γελαδάρη, γεννήθηκε στο χωριό Γιοργάνο του νομού Ιωαννίνων το 1911 από πτωχή και τίμια οικογένεια. Στα 16 χρόνια του τελείωσε το Δημοτικό σχολείο και έφυγε για μεροκάματο στην Αθήνα. Εκεί γνώρισε την εκμετάλλευση και την αδικία. Επολέμησε στα δύσκολα χρόνια της Κατοχής από τη Ρούμελη ως την Ήπειρο. Εκεί στις φλόγες της μάχης, γνώρισε τη σύντροφό του Ανδρομάχη Ευαγ. Γελαδάρη, την οποία και παντρεύτηκε, όταν βρέθηκαν στη Ρωσία, στο Ουζμπεκιστάν, Τασκένδη. Απέκτησαν 4 παιδιά τα οποία μεγάλωσαν εκεί στην ξένη χώρα με χριστιανικές αξίες, ελληνικά ήθη και έθιμα. Από τη Ρωσία μετανάστευσαν στη μακρινή Αυστραλία με όλη την οικογένειά του και αποκαταστάθηκαν εκεί. Αξιώθηκε να δει νύφες, γαμπρούς, και πολλά εγγόνια και έχαιρε αγάπης και εκτίμησης. Εμείς θα τον θυμόμαστε πάντα με αγάπη. Στη μνήμη του η σύζυγός του Ανδρομάχη, τα παιδιά του, γαμπροί και εγγόνια στέλνουν \$ 50.

Με αγάπη, Σπυριδούλα Καλύβα
Αυστραλία

Υ.Γ. Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας, τώρα μαθαίνει τα δυσάρεστα νέα, γι' αυτό σπεύδει να εκφράσει δημόσια τα συλληπητήριά του στη σύζυγό του και στα παιδιά του, όπως επίσης και στην Κιρασοβίτικη ομογένεια της Αυστραλίας. Είστε ένα εκλεκτό κομμάτι της Κιρασοβίτικης κοινωνίας αποδήμων.

Καλό σας ταξίδι:

• *Αγαπητή θεία Γεωργία Απ. Γαλάνη,*

• *Αγαπητή Ανθία Σδούκου-Κουκούμη,*

• *Αγαπητή Όλγα Νικ. Στρατσιάνη,*

• *Αγαπητέ Κιρασοβίτη γαμπρέ από την μακρινή Αυστραλία, Αριστεΐδη Γούση,*

και ελαφρύ το χώμα που σας σκεπάζει. Εμείς πάντα θα σας σκεφτόμαστε με αγάπη και σεβασμό μεγάλο.

Αιώνια η μνήμη σας.

Τ.Α.Σ.

Στο χωριό

Επάνω στην όμορφη πλαγιά
Που γλεντούσαν τα παιδιά
Και στ ηγούρνα την πλατιά
Ψήνανε και τα αρνιά

Και χορεύαν το συρτό
Κι ότi άλλο πηδηχτό
Να διαλέξουν τα κορίτσια
Τα αγόρια με την κλίτσα

Για να μπουνε στη σειρά
Και να βγουν ζευγαρωτά
Έτσι βάζουνε στεφάνι
Τους τυλίγουν μάνι-μάνι

Μόλις πάνε στον παπά
Τους τα ψέλνει για καλά
Κι όταν έρθουνε παιδάκια
Τους χορεύουν σαν αρνάκια

Πάντα θα 'ναι η χαρά
Μεγαλώντας τα παιδιά
Μόλις φτάνεις στο χωριό
Να το στήνεις στο χορό.

Χρήστος Ντακουβάνος

2/8/02

Κοινωνική ζωή

Γάμοι:

- Στις 13 Ιουλίου το ζευγάρι Θεοδόσης-Ροδόκλεια Παπαγιάννη πάντρεψαν την κόρη τους Ροζμαρί με τον εκλεκτό της καρδιάς της Γιώργο Κατσίμπελη στην εκκλησία του Αγίου Θωμά, Άνω Κυψέλη.

Παραβρέθηκαν πολλοί συγγενείς και φίλοι, και ακολούθησε γλέντι σε παραδοσιακή ταβέρνα της Πλάκας.

- Στις 20 Ιουλίου 2002 το ζευγάρι Ευστάθιος-Χρυσάνθη Κυρίτση πάντρεψαν τον γιο τους Χρήστο με την καλή της καρδιάς του Ειρήνη Πιστοφίδη, στην εκκλησία του Αγίου Χριστοφόρου, Δαφνί.

Παραβρέθηκαν πολλοί συγγενείς και φίλοι. Ακολούθησε γλέντι.

Ευχόμαστε στα νιόπαντρα ζευγάρια και στους γονείς τους να προκόψουν και με πολλούς απογόνους.

Αρραβώνας:

Ο Απόστολος Καραμπέτσας, γιος της Σταυρούλας Αποστόλου, αρραβωνιάστηκε την καλή της καρδιάς του Σωτηρία Μηνά.

Ευχόμαστε να χαρούμε γρήγορα και στους γάμους τους.

Γεννήσεις:

- Το ζευγάρι Παναγιώτης-Αρετή Χατζησάββα-Μαράκι Γ. Νταγκουβάνου, απόκτησε το πρώτο παιδί τους, που είναι αγοράκι.

- Το ζευγάρι Αντώνης-Μαίρη Χρονοπούλου, κόρη του Μαράκι Γ. Νταγκουβάνου, απέκτησε κοριτσάκι.

- Το ζευγάρι Αριστείδης (Άρης)-Χριστίνα Πασχάλη Τριανταφύλλου, γιος της μακαρίτισσας Χρυσάνθης Αρ. Εξάρχου, απόκτησαν το πρώτο παιδί τους (αγοράκι) στις 12 Αυγούστου.

- Το ζευγάρι Παναγιώτης-Δέσποινα Αθανασοπούλου, κόρη του Ευσταθίου-Χρυσάνθης Κυρίτση, απέκτησαν το δεύτερο παιδί τους που είναι κοριτσάκι.

Ευχόμαστε ολόψυχα να τους ζήσουν τα παιδιά τους και στα βαπτίσις τους με υγεία και χαρές.

Βαπτίσεις:

- Το ζευγάρι Σπύρος-Μαίρη Γ. Ζούκα βάπτισαν το κοριτσάκι τους. Το όνομα της νεοφώτιστης Αντωνία.

- Το ζευγάρι Κώστας - Βαρβάρα Απ. Χαρισιάδη, βάπτισαν την κορούλα τους. Το όνομα της νεοφώτιστης Αλε-

ξάνδρα.

- Το ζευγάρι Χρήστος-Καίτη Φ. Εξάρχου, βάπτισαν το δεύτερο αγοράκι τους στο χωριό μας. Το όνομα του νεοφώτιστου Αθανάσιος.

- Το ζευγάρι Απόστολος-Γλυκερία Κυρίτση, κόρη του εκλεκτού μέλους της Αδελφότητάς μας Δημήτρη Γελαδάρη, βάπτισαν στο εκκλησάκι του Αγίου Δημητρίου στο χωριό μας στις 4 Αυγούστο του 2002 την κόρη τους. Το όνομα της νεοφώτιστης Δήμητρα.

- Το ζευγάρι Γιώργος-Μαριάννα Βακάρου, κόρη του προέδρου της Αδελφότητας Ιωαννίνων, Δημήτρη Ζήκα, βάπτισαν το αγοράκι τους στις 25-8-02 στα Γιάννινα. Το όνομα του νεοφώτιστου Ιωάννης.

Ευχόμαστε στα ευτυχή ζευγάρια τα νεοφώτιστα να τους ζήσουν και σε άλλα να χαρούν.

Νέοι φοιτητές:

Ο Κώστας Αθανασίου Σκαλωμένου, εγγονός του Κώστα, πέτυχε στην Πολυτεχνική Σχολή των Πατρών, ως πολιτικός μηχανικός.

Θερμά συγχαρητήρια στον νέο και στους γονείς-παππούδες του. Καλές σπουδές.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ:

- Το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας εκφράζει και δημόσια τις ευχαριστίες του στις Κιρασοβίτισσες γυναίκες που φέτος, όπως κάθε χρόνο, βοήθησαν και καθάρισαν την κεντρική μας εκκλησία «Κοίμηση της Θεοτόκου», ενόψει των γιορτών καλοκαιριού. Πρόθυμα και θεληματικά προσφέρονται οι γυναίκες. Εύγε τους, αλλά και να μιμούνται και από άλλες και κυρίως νέες του χωριού μας.

- Επίσης το Δ.Σ. της Αδελφότητάς μας ευχαριστεί και δημόσια το εκλεκτό μέλος της Αδελφότητάς μας Κώστα Αθ. Γκουγκέτα (Μαρκόπουλο) που με δική του δαπάνη, ο συγχωριανός μας Ηλίας Βάιλας καθάρισε και ευπρέπισε δεόντως το μνημείο των Ηρώων και τον περιβάλλοντα χώρο, ενόψει των γιορτών του καλοκαιριού.

- Οι οικογένειες Αποστόλου Κοταδήμου, Δήμου Κοντοδήμου και Λευκοθέας Κοταδήμου-Π. Τσούτση, συνιδιοκτήτες στο εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία, ευχαριστούν τη Διοίκηση του αγροτικού μας Συν/σμού που με τις ενέργειές του στρώθηκε επιτέλους με αμμοχάλικο και οδοστρωτήρα ο δρομίσκος μέχρι το εξωκκλήσι του Προφήτη.

ΠΗΡΑΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ - ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

Παπαγιάννης Γεώργιος Θεοδ.	€	20	Κωτούλας Αθαν. Αριστ.	€	20
Παπακώστα-Νταγκουβάνου Μαρία	»	100	Πενταλιός Δημήτρης	»	30
Παπαγεωργίου-Νταγκουβάνου Ιφιγένεια	»	40	Τσιάτσιος Παντελής	»	12
Χαρίσης Μιχάλης	»	20	Ζήκα Σταυρούλα Λαζ.	»	10
Κοντοδήμος Γιώργος Χρήστου	»	20	Ζήκας Δημήτρης Λαζ.	»	10
Μεγαλογιάννης Γιώργος (Θεσ/νίκη)	»	15	Αποστόλου Δημήτρης	»	20
Νταγκουβάνος Απόστολ. Γεωργ.	»	20	Νταγκουβάνος Απόστ. Γ.	»	20
Μανέκας Δημήτριος	»	20	Νταγκουβάνος Δημήτρης (Κακοπλεύρι)	»	20
Γιώτης Γιώργος	»	15	Γκουγκέτας Κωνσταντίνος	»	20
Γκούτσιου Χρυσάνθη Αθαν.	»	5	Γκουγκέτα-Λιούμη Βικτώρια	»	15
Γαλάνης Κων/νος Παντ. (Αγγλία)	»	50	Τέλλης Απόστολος (Γερμανία)	»	50
Κατσιαμάνη Λευκοθέα Αχ.	»	20	Κιτσάκη Λευκοθέα	»	20
Χαλκίδης Γεώργιος (Θεσ/νίκη)	»	15	Μπούνας Νικόλαος	»	20
Δράκος Σωτήριος (Μαρκόπουλο)	»	20	Κωτούλας Αθαν. Αριστ.	»	20
Γκούτσιου Σταυρούλα (Μαρκόπουλο)	»	20	Κουκούμης Κώστας (Κιάτο)	»	10
Αποστόλου Νικόλαος	»	20	Κατσέλης Θεόδωρος	»	20
Χρονάς Νικόλαος	»	40	Νάκου Αγαθή Μιλτ.	»	10
Κουκούμης Αθ. Γιώργος	»	10	Ζήκα Γεωργία Νικ.	»	15
Τριανταφύλλου Πασχάλης	»	30	Ζήκα Ξανθή Ανδρ.	»	10
Σελτσιώτης Νικόλαος	»	20	Γαλάνης Οδυσσέας	»	50
Κυρίσης Ευστάθιος	»	20	Ανώνυμη προσφορά	»	537
Γαλάνης Νίκος Σπυρ.	»	15	Γελαδάρη-Σταύρου Ειρήνη	»	20
Νταγκουβάνος Νικόλ. Ιωάν.	»	15	Κοταδήμος Μιλτ.	»	15
Ζιούλης Δημήτριος Αχ.	»	15	Χαρισιάδης Απόστολος	»	15
Κατσέλης Γιώργος	»	15			
Στρατσιάνης Ευάγ.	»	10	Νταγκουβάνος Δημήτριος Ιωάν.	\$ USA	120
Τζίνα Ουρανία Απ.	»	5			
Κουκούμη Μαριάνθη Απ.	»	12	Αυστραλία		
Γαλάνη-Παπαδήμα Αφροδ.	»	15	Στρατσιάνης Κώστας	\$ Αυστρ.	50
Γιώτη-Μπαϊράμογλου Αναστ.	»	10	Καλύβα-Πορφύρη Σπυρ.	»	50
Μακρυγιάννη-Γιώτη Αγόρω	»	10	Γελαδάρη-Γούση Ανδρομ.	»	50
Μακρυγιάννης Οδυσσέας	»	15	Γελαδάρη-Γούση Ανδρομάχη	»	50
Μακρυγιάννης Χρήστος	»	15	(στη μνήμη του άνδρα της)		
Κωτούλας Μιχάλης	»	15	Καλύβας Νικόλαος	»	30
Κωτούλα-Κουκουλιάνου Ελένη	»	15			

ΞΕΝΩΝΑΣ · ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ · ΧΑΣΑΠΟΤΑΒΕΡΝΑ

“ ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ”

ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ ΜΕ ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΠΛΗΡΟΦ.: ΝΙΚΟΣ ΔΗΜΑΚΗΣ

ΤΗΛ.: 0655-24215

“**ΕΠΙΠΛΑ ΑΡΜΟΝΙΑ**”

ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ ΕΠΙΠΛΩΝ

ΝΙΚΟΣ ΓΑΛΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

Λένορμαν 166, Αθήνα

(Έναντι Super Market Γαλαξίας)

Τηλ.: 51.54.224 / 094 4332765

093 2649318

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΤΣΟΥΚΑΣ

ΕΠΙΠΛΑ **UNIQUE**

21ο χλμ. Λεωφόρου Μαραθώνος,

190 09 Πικέρμι Αττικής

Τηλ.: 60.39.635, 60.39.636, Fax: 60.39.694

<http://www.dataunion.gr/clientrs/unique>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
DEUTSCHES SPRACHINSTITUT EULENSPIEGEL
ΔΙΠΛΩΜΑΤΑ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΓΚΑΙΤΕ

Διεύθυνση: ΓΚΟΝΤΟΥ ΜΑΡΙΑ

Πτυχιούχος Γερμανικής Φιλολογίας Παν/μίου Αθηνών

Φιλοκτήτου 96 - ΙΛΙΟΝ

Τηλ./fax: 01-26.28.091, 25.86.298

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΧΕΙΡΟΠΟΙΗΤΩΝ ΑΣΗΜΙΚΩΝ

Γεώργιος Χ. Χαρισιάδης

Χιλ 2 Πλάκα, 105 58 - Αθήνα, Τηλ.: 32.22.249

ΒΑΣΙΛΗΣ Δ. ΠΑΣΙΑΣ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ελπίδος 7 - Εμπ. Κέντρο «Ηλιοτρόπιο»

Δέχεται 9-12.30 π.μ. & 5.30-9.30 μ.μ.

Τηλ. Ιατρείου: 60.81.758 - Τηλ. Σπιτιού: 60.02.264

ΑΝΘΗ - ΦΥΤΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Καρτερίας 22 - Άνω Κυψέλη - Τηλ.: 86.28.224

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΜΕΛΕΤΕΣ-ΕΠΙΒΛΕΨΕΙΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

ΑΔΕΙΕΣ ΟΙΚΟΔΟΜΩΝ-ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΑ

Ι. ΒΙΤΤΩΡΑΤΟΥ - ΣΚΑΛΩΜΕΝΟΥ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ Ε.Μ.Π.

ΓΡΑΦ.: ΑΝ. ΜΟΥΣΤΑΚΑΤΟΥ 4 - ΑΧΑΡΝΑΙ - ΤΗΛ. 24.45.870

ΟΙΚ.: ΙΩΝΝΙΝΩΝ 17 - ΙΛΙΟΝ - ΤΗΛ. 26.26.814 ΚΙΝ.: 0977-23.43.29

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΝΤΑΓΚΟΥΒΑΝΟΥ

ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΣ

Χίου 14 - Περιστερί, τηλ.: 57.39.804

Λ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΓΕΝΕΙΑΤΑΚΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Παναγή Τσαλδάρη & Ζήνωνος 1 - Περιστερί

Τηλ. Ιατρείου 010.5742295 - 097.3029101

**ΔΙΑΦΗΜΙΖΕΣΘΕ ΣΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΜΑΣ · ΘΑ ΣΑΣ ΔΟΥΝ ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ
ΜΑΣ ΚΑΙ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΑΛΛΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ · ΕΧΕΤΕ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΚΑΙ
ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΦΙΛ. ΣΧΟΛΗ - ΛΑΟΓΡΑΦ.

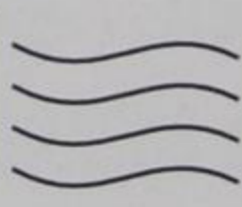
453 32

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Μια ομάδα από Κιρασοβιτόπουλα τον Ιούλιο μήνα του 2002 στο χωριό μας.

PORT
PAYÈ
HELLAS

ΕΝΤΥΠΟ ΚΛΕΙΣΤΟ ΑΡ. ΑΔ. 424/91 Κ Δ Α